

FORENINGEN FAIR DOG

Hundeloven

Erfaringer omkring hundeloven 2010-2013

Indhold

Indledning og sammenfatning	3-6
Hensigten med hundeloven	7-8
Forvaltningsretlige problematikker	8-9
Eksempler på sager	10-14
Ingen forskel i antallet af bid på hunde	15
Hvad siger dyrlægerne om	16-19
Ingen forskel i antallet af bid på mennesker	20
Når myterne og frygten slår rødder	21-26
Myterne medierne, hos befolkningen og politikerne	26-30
Andre landes forbud og erfaringer	31-36
Generelt om hundeloven	36
Løsningsmodeller og bedre håndtering	37
• Calgary modellen	37-38
• Andre forslag	39-42
• EU Passet	43
EU Dom – Hundepasset	44-58

Indledning

Foreningen Fair Dog har igennem de sidste 3 år indsamlet oplysninger og erfaringer omkring den danske hundelov. Fair Dog har fremlagt 2 undersøgelser omkring hundeloven og konsekvenserne heraf i 2011 og 2012.

2011 - Undersøgelse version 2.0

<http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/undersogelse-juli-2011.pdf>

2012 – Hundeloven 2 år efter

http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/2012_undersoegelse.pdf

Som den eneste forening i Danmark har foreningen Fair Dog stillet vores faglige viden og juridiske ekspertise til rådighed, og påtaget os opgaven med at hjælpe de danske hundeejere i forbindelse med hundelovssager. Til dato har vi hjulpet knap 300 hundeejere i Danmark i perioden 1 juli 2010 frem til d.d. 2013.

Fair Dog har derfor en bred viden om hvordan hundeloven fungerer i praksis, og hvilke problemer der er med hundeloven, da Fair Dog dagligt arbejder med hundelovssager, samt mange andre problematikker, som loven har medført.

Sammenfatning

Regeringen ændrede allerede i 2003 hundeloven, med bl.a. det formål at udvide politiets muligheder for at gribe ind overfor hunde, der - uanset race og herkomst – har vist sig at være farlige for deres omgivelser, eller som har vist tegn på at kunne være farlige eller skræmmende, men som endnu ikke har forvoldt skade. Den lov var god nok, men blev dog ikke håndhævet eller brugt til sit fulde.

I 2009 kom ”kamphunde” på det politiske program. Mange politikere var ude i pressen, og lovede at disse hunde skulle forbydes og fjernes fra de danske gader. Den tidligere Justitsminister Brian Mikkelsen nedsatte et hundevalg i februar 2009. Hundevalget fik til opgave at finde en løsning på problemet, men der var på daværende tidspunkt ikke tale om at føje flere hunderacer til forbudslisten.

Nogle politikere mente at vide, at visse racer var skyld i problemet, men som justitsminister Brian Mikkelsen udtalte til pressen, fandtes der ingen statistik i Danmark, der kunne fremvise hvilke hunderacer, som bider mest. Hvilket man også kan læse i hundevalgets betænkning, samt i de svar afgivet af justitsministeriet til retsudvalget.

Flertallet i hundeudvalget kunne ikke stemme for et forbud mod visse hunderacer, og fagfolkene var uforstående overfor den måde som et forbud blev trukket ned over hovedet på dem (udtalelse fra udvalgsmedlemmer)

Denne kritik går igen i høringssvaret, afgivet af Dansk Dyrlægeforening d.10 februar 2010, hvor de b.la. skriver;

”DDD bifalder indstilling fra et flertal af udvalgets medlemmer: Et forbud mod hold af visse hunderacer vil ikke nytte og vil have massive negative konsekvenser. DDD kan kun undre sig over at en sådan central konklusion draget af et flertal i udvalget ikke fremdrages i delbetænkningens indledning, men står opført som et tilfældigt afsnit langt nede i kapitel 2 i delbemærkningen.”

På trods af den manglende viden omkring hvilke hunderacer, der var ”synderne”, og den massive kritik fra fagfolk, valgte man alligevel at lave en liste over 13 navngivne racer. Flertallet i hundeudvalget stemte imod et raceforbud, men den 4. juni 2010 stemte et flertal i Folketinget for at disse 13 specifikke hunderacer og blandinger heraf blev forbudt.

- Pitbull Terrier
- Tosa Inu
- Amerikansk Staffordshire Terrier
- Fila Brasileiro
- Dogo Argentino
- Amerikansk Bulldog
- Boerboel
- Kangal
- Centralasiatisk Ovtcharka
- Kaukasisk Ovtcharka
- Sydrussisk Ovtcharka
- Tornjak
- Sarplanina

Den 1. juli 2010 trådte lov nr. 717 af 25/06/2010 i kraft.

I 2011 bliver hunderacerne på observationslisten offentliggjort, og yderligere 12 hunderacer, står som mulige kandidater til at blive forbudt.

- Anatolsk hyrdehund
- Bullmastiff
- Cane corso italiano
- Cao fila de sao Miguel
- Dogo canario

- Iberisk dogge
- Maremma
- Mastin espanol
- [Mastino napoletano](#)
- [Polski owczarek podhalanski](#)
- [Rottweiler](#)
- Staffordshire bull terrier

Observationslisten blev ligeledes modtaget af fagfolkene med kritik, og Dansk Dyrlæge foreningen skrev i deres høringsvar;

”I Betænkning nr. 1415 om farlige hunde bemærkede udvalg nedsat af Justitsministeriet, at man ikke har noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at beslutte, hvilke racer der burde omfattes af et forbud. Denne bemærkning har baggrund i faglige artikler, skadestuerapporter og oplysninger fra de hundesagkyndige, der står for vurderingen af de farlige hunde for Politiet (kap. 5.2.1.5, 5.4 og kap 6.2.4.).

Et flertal i udvalget var blandt andet derfor imod et forbud.

Et mindretal af udvalgets medlemmer fandt, at der var stærke grunde for en forbudsordning, pga. at ”der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde”, uanset om denne frygt var statisk velbegrunder. Listen over de racer, der blev forbudt, indeholder hunde, som i almindelighed anses som tilhørende kamp- eller muskelhunde, samt hunde der tilhører gruppen af hyrde og vagthunde fra Syd-, og Østeuropa samt Asien.

Der er så vidt dyrlægeforeningen har kendskab til ingen dokumentation for, at disse racer er farligere end andre racer. Det kan derfor undre, at Justitsministeriet i herværende henvendelse skriver om hunderacerne på udkastet til observationslisten, at de endnu ”ikke har udvist en sådan farlighed, at de efter Justitsministeriets opfattelse burde have været omfattet af en forbudsordning”.

En sådan formulering giver indtryk af, at der findes objektive faglige informationer, der kan danne grundlag for en graduering af de enkelte racers faglighed. Er dette tilfældet, er DDD meget interesseret i at få indsigt i det pågældende materiale.

Er det ikke tilfældet, kan DDD desværre stadig ikke på nuværende tidspunkt se noget seriøst fagligt kriterium for at udvælge eller fravælge racer til en eventuel observationsliste.

For hver ny race, der eventuelt kommer på ”forbudslisten”, vil et stort antal ejere og hunde blive berørt, dels fordi forbuddet også inkluderer blandinger af de nævnte racer, og dels fordi den omvendte bevisbyrde gælder.

DDD finder observationslisten tendentiøs og usaglig og finder det derfor yderst problematisk at listen bibeholdes end sige, at der er racer, der i fremtiden rykker fra observationslisten til forbudslisten.

For begge lister gælder, at der mangler klare beviselige faglige argumenter for, at en hunds race spiller en afgørende rolle i forhold til forudsigelse af hundens farlighed.

Den nyeste evaluering af den engelske lov om farlige hunde, bekræfter kun Den Danske Dyrlægeforening i rigtigheden i at fokusere på hundens adfærd i stedet for at fokusere på dens race.

Så længe faglighed ikke spiller nogen rolle i forhold til indhold i forbudsordningen, ser DDD ingen grund til at deltage i en hypotetisk diskussion om hvilke konkrete racer, der skal bør stå på ”observationslisten”.”

Foreningen Fair Dog deler Dansk dyrlæge forenings synspunkter og ligesom vi var dengang, er foreningens stadig stærkt bekymret over tilblivelsen af, og grundlaget for raceforbuddet og hunderacerne som er skrevet på Observationslisten. Fair Dog mener, at det er vilkårlighed, som har styret hvilke racer der er blevet forbudt, og hvilke som ikke er, ligeledes med hunderacerne på Observationslisten.

Der er ikke blevet fremlagt nogen statistikker, ekspertudtalelser eller vurderinger af, hvorfor en race er blevet vurderet som værende ”farlig”. Det er dermed uklart på hvilket grundlag, man har defineret disse racer som værende mere farlige end andre.

Alle undersøgelser og fagfolk kommer med samme konklusion - Det er ikke hunden, men ejeren. Der må derfor være lige meget fokus på hundeejeren som på hunden. At en hund bider, er et hundeejerproblem. Som udgangspunkt kan alle hunde af alle racer bide, så ansvarlighed er essentielt. Ved at uddanne ejerne og ved at ejerne forstår vigtigheden i, at deres hundes behov bliver dækket, mindsker man risikoen for adfærdsproblemer og problemer med hunde i samfundet generelt.

Ændringerne i hundeloven medførte ydermere en stramning i forhold til ”skambid”, men i denne stramning tog man ikke højde for en faglig definering af, hvad et skambid er, men lod det være op til en fortolkning og vurdering, udelukkende foretaget af politiets jurister, som ingen faglig baggrund har. Hundes naturlige adfærd blev der heller ikke taget højde for, og vi ser derfor i dag, at sunde og raske hunde med helt naturlig adfærd og reaktioner bliver aflivet på yderst tynde eller manglende grundlag. Hunde bliver tillagt menneskelige egenskaber og adfærd, som de på ingen måde kan eller skal leve op til.

Kilde.: Fair Dog undersøgelse 2011 <http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/undersogelse-juli-2011.pdf>
Hundeudvalgets betænkning <http://www.fairdog.dk/elements/documents/doglaw/betaenkning-af-hundeudvalget-2010.pdf>

Høringssvar afgivet af DDD Sagsnr. 2009-5430-0159

Høringssvar afgivet af DDD Side 34

https://www.ddd.dk/organisatorisk/sektionsmaadyr/Documents/Journalen_0111%20LOW.pdf

Hensigten med hundeloven fra 2010.

I perioden 2009/2010 var der megen mediefokus på skambidsepisoder, samt et generelt ønske om at reducere antallet af farlige hunde i Danmark. Hundeudvalget fra 2010 .

Lovgiver valgte at udpege 13 racer og blandinger heraf, som værende farlige.

Lovgiver havde en formodning om, at såfremt at de 13 racer samt blandinger af de 13 racer blev udfaset af Danmark, ville Danmark herigennem opnå at reducere antallet af farlige hunde, og derigennem en reducere af antallet af skambid i Danmark.

Stik imod normal dansk retstradition valgte lovgiver, med baggrund i hundeudvalgets betænkning om farlige hunde nr. 1514, at bevisbyrden skulle overgå til borgeren/hundeejeren.

Baggrund:

Fra 1991 og frem til 2010 havde politiet bevisbyrden i forhold til at dokumentere, om en hund var en af de ulovlige hunderacer Pit Bull Terrier eller Tosa Inu eller en blanding heraf. Allerede tilbage i 1997 havde politiet en konkret sag i Padborg, hvor politiet fik testet 3 hunde, af en af de 16 konsulenter, der var udpeget af Justitsministeriet til at udføre testen. Hundenes tyske ejer havde oplyst, at hundene tilhørte racen Amerikansk Staffordshire Terrier med udenlandske stambøger, men politiets "farlige hunde test" viste, at de 3 hunde efter konsulentens vurdering, var af racen Pit Bull.

Efterfølgende opsagde DcH 1997 som direkte følge af retssagen vedrørende de 3 tyske hunde, aftale om udførelse af "farlig hunde testen" med øjeblikkelig virkning, idet det ikke var muligt via adfærd at bedømme hvilken race en hund tilhørte.

I forbindelse med hundeudvalgets betænkning nr. 1514, blev der drøftet, hvilken muligheder der findes for at kunne dokumentere, hvilken race en given hund tilhører, og udvalget overvejer 4 muligheder til at identificerer en hunds race.

1. oplysninger om race i Dansk Hunderegister eller- for stambogsførte hunde- i stambogen
2. DNA test
3. Liste med fysiske egenskaber som i den "spanske model"
4. billedmateriale

I forhold til; pkt. 1. Afviste udvalget, at registreringer i Dansk Hunderegister/stambog kunne bruges som dokumentation.

- a. idet det er ejer selv/opdrætter, der indberetter hvilken racen en given hund er. Samt at gyldigheden af disse oplysninger ikke kan efterprøves.

Pkt. 2. Oplyste professor i husdyrgenetik ved KU Life, Merete Fredholm, blandt andet at der ikke findes race-profiler på fx Pitbulls samt det heller ikke er muligt at DNA-teste hvilken

familie f.eks. "molosse-familien" en given hund tilhører.

Pkt. 3. Spanske model, en model hvor myndigheder via generelle fysiske egenskaber vurderer, om hunden tilhører en af de ulovlige hunderacer. Udvalgets betænkelighed bestod i, "hvis en sådan liste skal danne grundlag for, om en borger lovligt kan erhverve en bestemt hund. Det vil således være meget skønsmæssigt - og umuligt ud fra udseende af en hvalp - at forudsige præcist hvordan dens fysiske karakteristika vil udvikle sig".

Pkt. 4. Identifikation via billedmateriale af de enkle hunderacer, ville efter udvalgets formodning give anledning til samme betænkeligheder, som under pkt. 3.

Det vil sige, at lovgiver allerede inden lovens vedtagelse, var klar over problematikkerne ved racebestemmelse, samt at det er umuligt at dokumentere hvilken race en given hund helt eller delvist indeholder. På trods af denne viden, valgte lovgiver at overføre denne tunge bevisbyrde til borgeren.

Positivlisten opremser en liste hunde, som til forveksling ligner en af listehunderacerne. Som ejer af en hund på positivlisten, skal borgeren udvise særlig **agtpågivenhed** og sikre sig dokumentation for hundens race.

Det er Foreningens Fair Dogs erfaring, at **alle** hundeejere skal udvise denne særlige **agtpågivenhed**, i forhold til dokumentationskravet. Idet Foreningen Fair Dog har erfaret, at selv hunde, som ikke indeholder racer fra hverken forbudslisten eller positivlisten, bliver mødt med kravet om at dokumentere hundens ophav.

Andre forvaltningsretlige problematikker:

Simple garantiforskrifter, som aktindsigt og partsrepræsentation, er ofte tilsidesat. Hvilket får den konkrete betydning, at vi er nødsaget til at kontakte Rigspolitiet for at få aktindsigt, samt at repræsentationsforholdet bliver respekteret.

Helt aktuelt og konkret anmodede Foreningen Fair Dog Midt- og Vestsjællands Politi om aktindsigt efter forvaltningsloven den. 25.9.13 via mail direkte hos den sagsbehandlende betjent; fuldmagten for vores partsrepræsentationsforhold var vedlagt. Og igen direkte hos den ansvarlige jurist den 26.09.13.

Den 27.09.13 ringede Foreningen Fair Dog direkte til den sagsbehandlende jurist. Juristen oplyste Foreningen Fair Dog, at juristen nægtede Foreningen Fair Dog aktindsigt, på trods af at hunden både er pensionsanbragt, samt der er opstartet en aflivningssag.

Foreningen Fair Dog kontaktede Rigspolitiet den 27.09.13, men med baggrund i det var en Fredag og klokken var 14.38, så var Rigspolitiet gået hjem på weekend.

For den konkrete hundeejer får det den betydning, at hundeejeren ikke får mulighed for at modtage, gennemgå og komme med et skriftligt partsindlæg. I det fristen for partshøring slutter mandag den 30.9.13. (Foreningen Fair Dog er på nuværende tidspunkt ikke i besiddelse af et jr.nr.)

Der er naturligvis mulighed for fristforlængelse, men eventuelle meromkostninger i forbindelse med fristforlængelsen (ca. 200 kr. om dagen for pensionsophold) bliver efter en (eventuel) afgørelse om aflivning, tillagt hundeejeren. Det vil sige, at den enkle hundeejer kommer til at betale for politiets langsomme sagsbehandling samt manglende viden om helt simple forvaltningsretlige grundprincipper.

Tilsvarende problematikker ses i sagen om hundene Niki og Luna Midt- og Vestjyllands Politi jr.nr.: 4100-89150-00012-13. Det skal for god ordens skyld fremhæves at Juristen fra politikredsen hurtigt og smidigt fremsende aktindsigten til Foreningen Fair Dog.

Konklusion:

Som hundeloven forvaltes på nuværende tidspunkt, er det Foreningens Fair Dogs vurdering, at der bliver stillet usædvanligt store – og urealistiske - krav til hundeejerens modbevis på politiets vage formodning.

En formodning, som politiet bygger på ikke-verificeret materiale som tilfældige hjemmesider og populistiske kommercielle billedbøger, som på ingen måde er udviklet/fremkommet til brug for racebedømmelse.

Bestemmelsen i hundelovens § 1a og 1b giver som udgangspunkt anledning til en vis juridisk betænkelighed på grund af politimyndighedens anvendelsen af ”omvendt bevisbyrde”.

Denne betænkelighed skærpes yderligere, idet det er foreningen Fair Dogs erfaring, at det i praksis er umuligt for hundeejeren at tilsidesætte politimyndighedens formodning.

En anden måde at beskrive samme udsagn er;

”hvis hunden ikke ligner en puddelhund, så skal dokumentationskravet opfyldes” Citat fra anklagemyndigheden på Vestegnen.

Denne yderst uheldige tilgang til formodningen anser Foreningen Fair Dog som værende klart i strid med forudsætningerne for hundelovens forbudsordning. Det fremgår således af forarbejdet til hundeloven, at det er forudsat, at det er muligt for hundeejeren at løfte bevisbyrden. Samtidigt er det understreget udtrykkeligt i forarbejdet, at politiet bør håndhæve på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en forfølgelse af hundeejerne.

Med baggrund i ovenstående eksempler, hvor flere sager om racespørgsmålet udspringer fra anonyme opkald, er det tydeligt at politimyndigheden er magtfuldkommen samt at borgernes retssikkerhed er udvisket og ikke tilstede.

Eksempler på sager

I sagen om Pako Junior Rigspolitiets Jr.nr.: 2012-082-241.

Blev der truffet afgørelse om aflivning på trods af at begge Pako Juniors forældre var registreret hos dyrlægen som værende henholdsvis Engelsk Staff. Bullterrier og Engelsk Staffordshire (begge lovlige racer).

Pako Juniors forældredyr var født i henholdsvis 2008 og 2009, det vil sige at begge hundene var født længe inde den nuværende lov, og herigennem har der ikke være incitament fra avlers side til at føre forældrehundene under en anden race, end den race hundene tilhører. Som dokumentations for Pako Juniors ophav havde ejer salgsannoncen, oplysninger fra avler og dennes søster, samt indskrivningssedler på forældredyrene fra Dyrehospitalet i Ålborg.

Politiet fastholdte deres formodning med baggrund i sammenligning af billeder af Pako Junior med billeder af hunde i Politikkens hundeleksikon – som alene indeholder billeder af de DKK/FCI anerkendte racer; det vil sige indeholder ca. 1/3 del af samtlige anerkendte racer på verdensplan. Yderligere er Politikkens hundeleksikon en kommerciel og populistisk billedebog, som på ingen måde er verificeret eller godkendt i forhold til racebedømmelse.

Tanja sagen, Rigspolitiets Jr.nr.: 2013-082-257

Tanja var ude og gå med sin besidder og dennes barn i en klapvogn. Da familien og Tanja møder en lille hund, vælger besidder at tage Tanja helt tæt ind til sig, og sætter Tanja på plads ved siden af klapvognen.

De to tæver snuser kort til hinanden, og da den anden hund er ved at gå, tager Tanja *"fat i nakken på anmelders hund"* (forurettedes ord i anmeldelsesrapporten.)

Besidder forklarer, at hun i panik vælger at *"rykke i snoren"*.

Der opstod en flænge på 5 cm. i nakken på forurettedes hund, på grund af at besidder trækker Tanja tilbage.

Dvs. at det er ikke selve *"bidet"* der laver en flænge i nakken på forurettedes hund, der er det forhold, at besidder panikker og trækker hårdt Tanja's snor.

Begge hunde er under hele episoden i snor.

Konsekvens: Tanja aflives efter skambidsparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: Sagen om hunden Tanja fremgår ikke af opgørelsen fra Rigspolitiet. Tanja har aldrig tidligere været involveret i nogen former for bidepisoder på hverken mennesker eller dyr.

Det skal hertil bemærkes, at der er i denne episode er tale om to tæver som mødes, hvoraf Tanja følges med et lille barn i en barnevogn og, at det herigennem er en helt naturlig hundereaktion fra Tanjas side, at *sætte sig i nakken* på en anden hund, hvis Tanja føler bare den mindste form for fare for barnet. Det er kendt hundeadfærd at hunde er mere beskyttende, når de går sammen med børn, ældre, syge og svagelige mennesker.

Varighed: 4,5 mdr. fra bidepisoden til aflivning.

Niggi sagen, Rigspolitiets Jr.nr.: 2013-082-273

Niggi er ude og gå med sin ejer, en mørk og kold vinter aften.

Niggi og ejer møder en lille løs hund på deres vej. Ejer tager fat i Niggis halsbånd og tager Niggi "på plads". Da den lille hunds ejer kommer og henter sin løse hund, slipper Niggis ejer taget i Niggis halsbånd. Niggi er nu i en meter snor, og i hans kådhed efter leg, hopper han frem og rammer uheldigt den lille hund i nakken. Af sagens akter fremgår det, at forurettede i sin oprindelige forklaring til Nordsjællands Politi oplyste, at Niggi var i snor under hele forløbet.

Af dyrlægeerklæringen fremgår det; at der alene er tale om "*to små huller*" i nakken på forurettedes hund, samt at dyrlægens konklusion er, at hunden havde brækket nakken som følge af "*et bid fra en større hund*" og at, årsagen formentligt "*var trykket fra biddet*" og ikke de to huller fra tænderne.

Konsekvens: Niggi aflives efter skambidparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: I en tidligere lignede sag fra 2010 med en labrador, underkendte Rigspolitiet Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politis afgørelse om aflivning, idet man ikke mente, at der var tale om skambid, men om et enkelt uheldsvangert bid.

Mads Jørgensen, som havde Niggi under pensionsanbringelsen på Hillerød Dyreinternat, udtaler; "*Under opholdet på internatet, har Niggi ikke opført sig anderledes end man kan forvente af en hund, race, alder, køn taget i betragtning. Tværtimod må Niggi siges, at være en af de roligere schæfere vi har haft på pensionen.*

På de daglige luftture, gør Niggi ikke udfald mod andre hunde. Vi lufter selvfølgelig altid i snor, men kan sagtens passere tæt forbi andre hunde med Niggi."

Varighed: 08.03.2013 sker bidepisoden, den 23.04.2013 pensionsanbringes Niggi. Rigspolitiet træffer endelig afgørelse d. 15.07.2013, Niggi aflives d. 19.07.13.

Dvs. Niggi er pensionsanbragt i 88 dage og ejer får en regning på 19.539,38 kr. for pensionsanbringelsen og aflivning.

Anton sagen Rigspolitiets J.nr.: 2012-082-184

Anton og hans ejer er ude og cykle en aften tur, som så mange gange før. På deres vej cykler de forbi en ejendom hvor en Fransk Bulldog løber ud af have og efter Anton, gøende og gryntende. Anton er ikke i snor men ved sin ejers side. Anton vender rundt og de to hunde kommer op at slås. Antons ejer kommer hurtigt af cyklen og får skilt de to hunde ad, i kampens hede bliver Antons ejer bidt af den Franske Bulldog, men han får styr på Anton og sagt til ejeren af den Franske Bulldog, som han kender da de bor ikke langt fra hinanden at de må udveksle oplysninger senere, da han må på skadestuen med sin stærkt blødende fingre.

Ejeren til den Franske Bulldog forlanger penge (kontanter) med det samme til dyrlægeregningen, men Antons ejere nægter og siger at det er det man har et forsikringsselskab til og at Anton jo har en lovpligtig ansvarsforsikring. Ugen efter kommer Antons ejer gående med Anton i snor på samme rute og ud springer den Franske Bulldog igen af haven og går efter Anton. Da Anton er i snor, får ejeren løftet Anton op i halsbåndet og holdt den Franske Bulldog væk fra Anton. Ejeren til den Franske Bulldog kommer ud, og Antons ejer er nu sur, da det kunne være gået galt igen og skælder derfor ejeren til den Franske bulldog ud.

Der bliver en tvist i nabolaget på grund af episoden og det ender med at ejerne til den Franske Bulldog anmelder sagen og med ret megen kulør og krydderi på anmeldelsen.

Konsekvens: Anton blive aflivet efter hundelovens § 6 stk. 5 og Antons ejere modtager en bøde for ikke at have truffet foranstaltninger for at Anton ikke forvoldte skade på andre.

Kommentar.: Anton's ejere nægter at betale bøden og sagen kom for retten. I byretten afgav ejeren til den Franske Bulldog, en noget anderledes forklaring end den der stod i politirapporten. Ydermere forlangte ejeren til den Franske Bulldog betaling for skaden, på trods af at forsikringerne allerede havde udbetalt pengene. Byretten fandt det dog troværdigt og stadfæstede bøden og dømte Anton's ejere til at betale.

Sagen blev anket til Landsretten, hvor sagen tog en helt anden drejning og forklaringerne, som der var blevet afgivet og som ikke stemte overens, blev pillet fra hinanden.

Landsrettens dommere, fandt ikke ejeren til den Franske Bulldog troværdig og der blev påpeget at man ikke kunne forlange dobbelt betaling for samme skade. Ejerne til Anton blev frikendt på alle punkter.

Varighed.: 25.02.2012 sker bidepisoden, den 07.03.2012 pensionsanbringes Anton.

Rigspolitiet træffer endelig afgørelse d. 30.03.2012

Anton Aflives d. 03.04.2012

Cato sagen, Rigspolitiets Jr.nr.: 2013-082-292

Den 25.03.2013 var Cato en tur på stranden, som han plejer, da han møder to hunde. Den ene hund kommer gøende løbende op til Cato, mens denne ligger i klitterne. Den anden hund er ekstremt hvæsende overfor Cato. Forurettede forklarer bl.a., at "*ingen af hans hunde, der som sådan angreb...*" Hvad der så sker, står hen i det uvisse, men den hvæsende hund har, som der står i dyrlægeerklæringen, en syv centimeter lang flænge på brystet og to huller på "*tandstørrelse*". Dyrlægen siger "Ingen af skaderne var gået længere ned i underliggende væv. Der var hul i huden, det var det. Flængen formodede hun var kommet, idet den ene hund ville i en retning og den anden hund i en anden retning"

Ud fra anmeldelesrapporten kan man læse, at vidnet til episoden er en 28 årig mand. Dog undrer det Catos ejer, idet det faktiske vidne til episoden er en mand på 50+, med skægstubbe, halvgråt hår og lidt højere end forurettede. Yderligere har Catos ejer sammenlignet vidnet fra anmeldelsesrapporten med billeder fra internettet, og kan ikke genkende det oplyste vidne fra anmeldelsesrapporten, med faktiske vidne fra episoden.

Foreningen Fair Dog stillede på vegne af Catos ejer spørgsmål ved, om vidnet, var det faktiske vidne.

Hverken den lokale politikreds eller Rigspolitiet fandt det nødvendigt at undersøge, om vidnet var det faktiske vidne, og fandt således sagen tilstrækkeligt oplyst.

Konsekvens: Cato aflives efter skambidsparagraffen § 6 stk. 5

Kommentar: Sagen er sendt til Folketinges Ombudsmand, idet det er Fair Dogs vurdering at politimyndigheden ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt.

Cato skulle have været aflivet den 13.09.2013, men dyrlægen nægtede på dagen at aflive.

Varighed: bid episoden skete den 25.03.2013. Cato blev anbragt den 15.07.2013. Cato blev aflivet 19.09.2013

Sif sagen, Rigspolitiets jr.nr.: 2013-082-307

Politiet møder op på Sif's ejers adresse, da politiet har modtaget et anonymt opkald om, at der skulle være 7 salgsklare hvalpe på adressen.

Sif er formentlig en blanding af Amerikansk Staffordshire Terrier, på 6 år.

Ejer indvilliger i at politiet må tage hvalpene, og afleverer selv Sif, således at Sif kan være sammen med sine hvalpe, som er bare 7 uger gamle.

I aktindsigten fremgår det, at det af en mail til internettet fra politiet fremgår, at Sif må ikke aflives og at Sif skal tilbage til ejer.

5 dage efter vælger politiet at pensionsanbringe Sif, dette gør politiet med baggrund i, at politiet formoder at ejer har overtaget Sif, efter loven er trådt i kraft.

Det fremgår af politianmeldelsen at politiet har skrevet, at ejer efter eget udsagn havde overtaget Sif den 11.05.2011.

Ejer forklarer til politiet, at der må være tale om et fejlskrift, og at den overtagelsesdag der fremkommer i akterne er forkert. Det er ejers formodning, at politiet har taget fejl af hans første "clean" dag og hans overtagelsesdag af Sif.

Ejer har efter eget udsagn, og tidligere ejers udsagn, overtaget Sif i 2009/2010 dvs. Før den nye hundelov.

Konsekvens: Rigspolitiet har truffet endelig afgørelse om pensionsanbringelse af Sif.

"Rigspolitiet har endvidere lagt vægt på, at pensionsanbringelsen må betragtes som en foreløbig afgørelse, forud for sagens endelige afgørelse om eventuelt aflivning af hunden".

Kommentar: Foreningen Fair Dog anser det som oftest umuligt at løfte bevisbyrde på, at ejer har været i besiddelse af hunden siden før 17.03.2010, idet selv vidneforklaringer ikke tillægges afgørende vægt.

Foreningen Fair Dog har tillige ansøgt fødevareministeren om tilladelse til at udføre Sif's 7 hvalpe.

Varighed: 31.07.2013 blev hvalpene pensionsanbragt af politiet, sagen kører stadig. Dog er både Sif og hendes 7 hvalpe, efterfølgende blevet stjålet fra Rødovre Dyreværn.

Ingen forskel i antallet af bid, eller alvorligheden af bid

De såkaldte "listehunde" har fået skyld for meget de seneste år. De skulle efter sigende stå for mange bid og også alvorlige bid på andre hunde, men holder det nu også vand? I hundeudvalgets betænkning fra 2010 står skrevet;

5.2.2. Skader på andre dyr

Et af udvalgets medlemmer, dyrlæge Pernille Hansen, har tidligere i år foretaget en spørgeskemaundersøgelse via de smådyrspraktiserende dyrlægers e-mail-forum. Undersøgelsen havde til formål at få et skøn over omfanget af hunde, der bliver bidt alvorligt af andre hunde.

Resultatet af undersøgelsen viste blandt andet, at fem ud af de 45 klinikker, der deltog, fandt, at der var sket en stigning i antallet af hunde bidt af andre hunde.

Det er efterfølgende blevet anført, at dette tal muligvis ville være større, hvis spørgsmålene også blev rettet til de store smådyrhospitaler, idet mange bidskader sker, når ejerne har fri og lufte deres hunde, og fordi nogle ejere måske vælger at køre direkte til et større hospital, hvis de opfatter situationen som alvorlig.

På den baggrund har Pernille Hansen foretaget en tilsvarende spørgeskemaundersøgelse blandt 11 udvalgte smådyrhospitaler mv. med stor vagtbyrde. Dyrehospitalerne blev i den forbindelse bl.a. anmodet om at oplyse

- hvor mange hunde, der er døde som følge af en anden hunds bid det seneste år,
- hvor mange hunde, der har fået alvorlige sår som følge af en anden hunds bid det seneste halve år,
- hvordan antallet af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år, og
- hvordan sværhedsgraden af hundebid har udviklet sig i løbet af de seneste fem år.

Det bemærkes i den forbindelse, at besvarelsen af disse spørgsmål beror på dyrlægernes hukommelse, og at svarene derfor kun kan tages for værende et skøn.

Otte dyrehospitaler besvarede spørgeskemaet. Det drejer sig om Bygholm Dyrehospital, Dyrehospitalet i København, Faxe Dyrehospital, Gråsten Dyrehospital, Herning Dyrehospital, Odense Dyrehospital, Aalborg Dyrehospital og Århus Dyrehospital.

Tre ud af disse otte hospitaler oplyste, at de havde oplevet en lille stigning i antallet af alvorlige bidsår inden for de seneste fem år. Det ene af de tre hospitaler havde tillige oplevet, at bidskaderne var blevet lidt mere alvorlige. Fire af de otte hospitaler fandt, at antallet af hundebid var uændret over de seneste fem år, mens et hospital havde oplevet færre – men lidt mere alvorlige – bid. Ingen af de dyrehospitaler, der indgik i undersøgelsen, havde oplevet en stor stigning i antallet af bidsår eller betydeligt mere alvorlige bidsår.

I ovenstående undersøgelse, blev der ikke spurgt om hvilke hunderacer eller typer der havde forårsaget skade, men udelukkende om der var sket et fald eller stigning.

Hvad siger dyrlægerne efter at loven trådte i kraft?

INGEN ÆNDRING og de nu forbudte hunderacer har aldrig stået for et stort antal bidskader.

Vi spurgte dyrlægerne;

" Foreningen Fair Dog er ved at lave en undersøgelse omkring bidskader forårsaget af hunde i Danmark og omkring hvordan man reducerer bidskader... Herunder bid før og efter den nye hundelov, som trådte i kraft den 1. juli 2010.

Har I evt. nogle tal, der viser fald/stigning efter loven trådte i kraft.

Hvis der ikke har været ført statistisk på området, kan I så evt. give en melding om I har mærket en ændring i bidskader?"

Dyrehospitalet Sydvestsjælland

Vi mener ikke at den nye hundelov har ændret på noget. Vi ser stadig bidskader - og andelen af dem der er forårsaget af "liste"-hunde er uændret lav.

Venlig hilsen Hanne Munck

Bonderup Dyrlægepraksis

Jeg har ikke registreret flere eller færre bidskader på hunde i min praksis efter hundeloven trådte i kraft. Jeg vil sige umiddelbart det er det samme som tidligere.

Dyrlæge Mette Skov Rasmussen

Give Dyreklinik

Vi har ikke ført statistik.

Vi ser mig bekendt hverken flere eller færre bidskader. De hunde vi afliver pga. de bidder, er ikke de ulovlige hunde, tværtimod.

Med venlig hilsen

Karina Hartmann

Dyrlæge

Dragør og Kastrup Dyreklinik

Vi fører ikke statistik over de forskellige lidelser vi behandler. Men efter min opfattelse overordnet set er der ingen ændring, hvad angår bidskader og deres frekvens i forhold, hvordan tingene var før den 1.7.2010. Dette gælder på både Dragør - og Kastrup Dyreklinik.

Med venlig hilsen

Dyrlæge Lars Gress

Dragør Dyreklinik

Ndr. Engvej 3

2791 Dragør samt Kastrup Dyreklinik Saltværksvej 144

Hundeloven er værdiløs. Det siger dyrlæge Christian Haldbo på 1 årsdagen for indførelsen af den nye hundelov.

Loven forbyder 13 hunderacer i håb om at begrænse antallet af bidskader, men det har absolut ingen effekt, siger Christian Haldbo.

Jeg har ingen forskel mærket, for loven er værdiløs. Det handler om ejerne, ikke om hundene, siger han.

Marienhoff dyreklinik

Min klinik er startet i marts sidste år, så jeg har derfor ikke noget sammenligningsgrundlag i forhold til før hundeloven trådte i kraft. Men ser i øvrigt meget få bidskader.

Med venlig hilsen

Hanne Gjerløff

Dyrlæge

Marienhoff dyreklinik

Saltum Dyreklinik

Vi har ikke oplevet nogle ændringer efter at den nye hundelov er trådt i kraft. Vi befinder os heldigvis på det samme relativt lave niveau.

Med venlig hilsen

Saltum dyreklinik

Ringe Dyrehospital

Vi fører ikke statistik, men har ikke registreret en ændring

Med venlig hilsen

Niels Hofman

Dyrelægegården Mariendal

Vi har ingen statistik, men vores oplevelse af bidskader har ikke ændret sig efter den nye hundelov

Mvh

Merete Brodersen

Dyrlægegården Mariendal

Rynkeby Dyreklinik

Generelt ser vi meget få bidskader - og der er ikke noget som helst som tyder på, at der er sket ændringer i dette.

Venlig hilsen dyrlæge

Poul B Nielsen

Rynkeby Dyreklinik

Familiedyrlægerne Hobro

Vi har ingen statistik på bidskader, men har umiddelbart ikke mærket nogen fald i skader sfa. Den nye bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Torben Lindbjerg

Dyrlæge (DVM) og adm. direktør

www.familiedyrlaegerne.dk

Smedevej 40 Hobro

Blågård Dyreklinik

Vi har ikke rigtig ført statistik over bidskader, hverken før eller efter den nye hundelov. Men jeg har lige talt med mine 2 dyrlæger og de mener ikke der er nogen nævneværdig ændring af bidskader fra før til efter...

Med venlig hilsen,

Rikke Sjöholm, Veterinærsygeplejerske

Blågård Dyreklinik

Blågårdsgade 25,

2200 København N

Min klare overbevisning er at niveauet af bidskader mellem hunde er uændret. Bidskader i forhold til mennesker har jeg intet kendskab til. Vedrørende forebyggelse af bidskader på mennesker kan jeg opfordre Jer til at læse mere om "Hej Hund - kampagnen" som er lanceret af Den Danske Dyrlægeforening. Vi støtter op om denne kampagne ved at tage ud på skoler mm. og fortælle om hundeadfærd - og hvad mennesker/børn kan gøre for at undgå bidskader. Læs mere på www.ddd.dk Håber at dette er til hjælp :-)

Med venlig hilsen

Dyrlæge Finn Østergaard

Østergaards Dyrehospital ApS Tranbjerg Hovedgade 44

8310 Tranbjerg

Bygholm Dyrehospital

Umiddelbart synes vi ikke vi har mærket nogen forskel i forekomsten.

Mvh

Helle Johansen

Dyrlæge

Ingen statistik, men der synes ikke at være nogen ændring.

Venlig hilsen

Sonny Liston

Fagdyrlæge vedr. hund og kat

Kalundborg Dyreklinik

Elmegade 29

4400 Kalundborg

Aarhus Dyrehospital

Vi fører ingen statistik men har ikke bemærket nogen forskel.

MVH

Nanna Enemark

Hjørring Dyrehospital

Vi har desværre ikke nogen statistik. Bidskader udgør heldigvis kun en lille del af vores arbejde. Vi kan ikke mærke nogen ændring i antallet af bidskader før/efter ikrafttræden af den nye hundelov.

mvh Flemming Myrup

Dyrlægerne i Danmark mærker ingen forandring efter ændringerne i hundeloven

Dyrlægerne sagde før hundeloven at den ikke ville virke og de meldte klart ud at de var imod forbud af specifikke hunderacer, da de ikke mener det er et raceproblem. Allerede i december 2010, da loven var trådt i kraft, fortalte dyrlægerne at loven var problematisk.

Nu 2 år efter er meldingen den samme – Hundeloven virker ikke og der mærkes ingen nedgang i antallet af bid, heller ikke i de alvorlige bid.

Meningsløse lister og fokus på ejerne

Dyrlægeforeningen mener, at man skal rette fokus mod ejerne i stedet for hundene, fordi det er ejeren, der øver den store indflydelse på, hvordan en hund opfører sig.

- Problemet sidder i den anden ende af snoren. Træningen af hundene er langt mere væsentlig end hvilken race de er af, siger Arne Skjoldager.

Læs hele artiklen på

<http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2010/12/09/124130.htm>

Ingen forskel i antallet af bid på mennesker

I en evaluering af hundeloven foretaget af Københavns Universitet 2013 skriver de

”Til indsamling af oplysninger om antallet af hundebid, der behandles på en skadestue, valgte vi at bruge data fra Ulykkes Analyse Gruppen ved Odense Universitets Hospital (OUH). Data kvaliteten fra Ulykkes Analyse Gruppen er meget høj, sammenlignet med data indrapporteret af ikke-forskningsrelaterede skadestuer, og denne høje kvalitet muliggjorde blandt andet, at vi kunne få korte beskrivelser af omstændigheden for bidskaderne. Af hensyn til Datalovgivning kunne disse beskrivelser dog ikke kobles til de andre oplysninger i data fra Ulykkes Analyse Gruppen, og beskrivelsen af omstændighederne for bidskader blev derfor blive behandlet separat. Data fra OUH er nationalt repræsentative i forhold til alder på skadestuens patienter.

Antallet af henvendelser til Skadestuen OUH på grund af hundebid var meget ens for perioden inden (2008+2009) og perioden efter (2011+2012) hundeforbuddets indførelse, nemlig 370 patienter inden og 372 patienter efter. Andelen af børn i aldersgruppen 0-10 år var 12 % inden og 11 % efter hundeforbuddets indførelse. Dreng/mænd udgjorde 52 % af patienterne i perioden inden og 55 % af patienterne i perioden efter hundeforbuddets indførelse.”

Ydermere skrives der

” Meget tyder på, at bidskader forårsaget af de forbudte racer, i Danmark udgør en lille del af bidskader på især mennesker. Hvorvidt de forbudte racer af kamphundetypen forårsager flere bidskader på hunde end andre racer, er mere uklart, men forbuddet af disse racer har ikke ført til et markant fald i antallet af bidskader på hund.”

Kilde Københavns Universitet

http://fvm.dk/fileadmin/user_upload/FVM.dk/Dokumenter/Kaeledyr/Evaluering_af_hundelovens_forbudsordning.pdf

Når myterne og frygten slår rødder

Myter og Ammestuehistorier - Her er nogle af dem der florerer og trives.

1.: Nogle hunderacer kan låse kæberne, når de angriber og bider – **Falsk.**

Det er anatomisk umuligt, og kun hunde, der har stivkrampe, kan få krampe i kæberne og det kan behandles med medicin.

2.: De 13 forbudte hunderacer er alle kamphunde – **Falsk.**

Racerne på forbudslisten er ikke kamphunde, men derimod en blanding, af hyrde-, jagt-, kvæg- og familiehunde. Nogle hunderacer er igennem tiden brugt til menneskers syge ”fornøjelser” for profittens skyld.

Denne form for ”sport” blev forbudt for over 100 år siden, men rundt omkring i verden afholdes der stadig hundekampe, bjørnekampe, hanekampe m.m. Mange hunderacer har igennem tiden været brugt til denne syge form for sport, og skulle man forbyde alle hunderacer der enten bliver brugt, igennem tiden er blevet brugt eller har forfædre, der er blevet brugt, skulle vi forbyde over 138 renracede hunde.

I Danmark er det forbudt jf. hundelovens § 6d at eje/besidde en hund, der bruges som kamphund. Den paragraf blev indført i 2003. At bruge en hund til hundekampe, anses også som grov dyremishandling og er derfor en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 2. I Danmark er der igennem de sidste 20 år, rejst 7 sager om hundekampe. 3 af disse sager førte til dom.

3.: Nogle hunderacer har et ”kamp/aggressions gen” - **Falsk.**

Et sådan gen findes ikke - ” **To state that a breed of dog is aggressive is scientifically impossible. Statistics do not support such a finding. Dogs have been domesticated for thousands of years and within all breeds there can be dangerous dogs because of owner issues such as training the dog to attack, lack of training and socialization.** There is no such thing as the “Mean Gene” in dogs as well as in people. However mutant genes have been discovered. Alteration of a single DNA base in the gene encoding an enzyme called monoamine oxidase A (MAOA) has been found to render the enzyme nonfunctional. This enzyme normally catalyzes reactions that metabolize the neurotransmitters dopamine, serotonin, and noradrenaline. What this does is cause slight mental impairment which interferes with the ability to cope with certain situations resulting in aggression. **Dr M Malini DVM**

Dr. Dorit Feddersen – Petersen - “Ud fra et etologisk synspunkt findes der ikke “kamphunderacer” eller “farlige racer”.

Det er naturvidenskabeligt uholdbart at tilskrive en hunderace i sig selv farlighed, altså uden at tage hensyn til samspillet mellem det genetisk betingede handlingsberedskab og den obligatoriske forudgående læring, som er individuel og højst forskelligt.

Ud fra et biologisk synspunkt er virkningerne af miljø og læring altid lagt ovenpå den genetiske indflydelse”. Så selv om kamphunde/ muskelhunde skulle være genetisk forprogrammeret for “patologisk aggression”, så er der en masse samspillende miljøfaktorer - tidlig isolation og dressur til at angribe, stimulus fattige produktionssteder og forarmet hundehold (Dorit Feddersen- Petersen,2001) - der har indflydelse på udviklingen af patologisk aggression.

Hvis ikke dette var tilfældet, så ville man heller ikke behøve at mishandle hunde brugt til hundekampe med f.eks. at begrave dem levende (og grave dem op igen), putte peber i næsen på dem, fodre dem med kød blandet med krudt eller lukke dem inde i et skab (Melinda Roth,2002)

4.: Hundeudvalget udpegede de racer der skulle forbydes fordi de var farlige – **Falsk.** Et flertal i hundeudvalget stemte imod et forbud af specifikke hunderacer.

Dyrlæge og hundesagkyndig Pernille Hansen - De hunderacer, som vurderes for farlige til at betræde dansk jord, er udvalgt på baggrund af sager i pressen, rygter og fornemmelser. Sådan lyder det nu fra en af eksperterne i regeringens hundeudvalg. Hun føler sig spændt for en politisk vogn. Vi blev pålagt at udvælge hunderacer, der kunne være omfattet af et forbud. Det synes jeg rigtig skidt om, fordi der ikke var objektiv faglig eller statistiske argumenter til grund for udvælgelsen. Det synes jeg slet ikke var behageligt, siger dyrlæge Pernille Hansen fra Den Danske Dyrlægeforening.

De hunderacer på listen, der betegnes som muskelhunde, er udelukkende med, fordi de menes at skabe frygt i befolkningen, påpeger hun.

Denne frygt er blandt andet skabt af den meget fokuserede, kedelige omtale af netop disse racer i pressen sidste forår og sommer. Der er ikke lave statistiske undersøgelser, der underbygger, at de er farlige, fastslår Pernille Hansen.

<http://www.jv.dk/artikel/874133:Indland--Muskelhunde-udvalgt-paa-fornemmelser?forum=1#forum>

5.: Der er over 20.000 kamphunde i Danmark – Falsk.

Tallet stammer fra Dansk Kennel Klub, som ud fra en lille politirapport, foretaget i Ishøj, har ganget antallet op.

Forsker Cecilie Thorslund fortæller:

Kennelklubben har skelet til den eneste kendte optælling fra Ishøj, hvor det lokale politi over to dage lavede et forsøg med at stoppe mennesker på gaden med en hund, som »så farlig ud« - især hunde af de 13 racer, som nu er forbudt – for at undersøge, om hunden var registreret. I alt blev 54 hunde undersøgt. Kun hver fjerde hund var registreret hos Dansk Hunderegister.

Vildt regnestykke sætter tal på muskelhunde

Erfaringerne fra den lille tilfældige undersøgelse i Ishøj bruger Dansk Kennel Klub, da klubben over for DR skal anslå antallet af muskelhunde i hele landet.

Tanken er ifølge Cecilie Thorslund, at når kun ¼ af hundene i Ishøj er registreret, så kan man bare tage antallet af registrerede hunde hos Dansk Hunderegister og gange det med fire; så får man antallet af hunde i hele landet.

Fakta

Allerede i 1991 blev 2 af de 13 hunderacer – Tosa og Pitbull Terrier – forbudt i Danmark efter en lignende debat i offentligheden. Forbuddet har tilsyneladende ikke haft nogen effekt på antallet af bid eller frygten for muskelhunde.

Så tænkt, så gjort: I 2009 havde Dansk Hunderegister omkring 6.000 muskelhunde i protokollerne. Det tal blev ganget op til 24.000. For dog at sætte tallet lidt konservativt, runder kennelklubben ned til 20.000.

Tallet er siden blevet refereret hyppigt i medierne – men langt værre: Det er blevet brugt som argument i en betænkning, der er grundlaget for loven mod muskel- og kamphunde. »Den lillebitte politirapport bliver pludselig til et stort og bærende argument for loven, fordi så mange hunde kan skabe mange problemer. Men ingen sætter på noget tidspunkt spørgsmålstegn ved tallet, og der er ingen reference til yderligere undersøgelser i betænkningen,« forklarer Cecilie Thorslund, som bl.a. har analyseret udskrifter af alle de politiske diskussioner og af kommunikationen med organisationer, som var med i beslutningsprocessen.

Politirapport er »absurd« dårlig kilde

Ishøj er på grund af mange indvandrere og socialt dårligt stillede mennesker næppe en repræsentativ kommune for hele landet.

Men selv hvis tallene fra den tilfældigt udførte politirapport virkelig kunne sige noget om resten af landet, ville den ifølge Cecilie Thorslund stadig være usikker at læne sig opad.

»Jeg vil mene, at politirapporten er en næsten absurd kilde på grund af sine racistiske formuleringer og tilfældige oplysninger som f.eks., at hunden er 'potensforlængere' og ejet af 'personer med anden etnisk baggrund end dansk eller andre personer med ringe selvværd'. Den er med andre ord ikke helt objektiv.«

»Jeg blev faktisk forskrækket over, at der kunne være så dårlig dokumentation for noget så vigtigt som en lov, der berører tusindvis af mennesker og hunde, og det er bare ét eksempel på det manglende vidensgrundlag i hele denne her proces,« siger Cecilie Thorslund.

”Jeg opdagede historien bag de 20.000 muskelhunde, fordi jeg ved et tilfælde spurgte Dansk Kennel Klub, hvor de havde deres tal fra og siden søgte aktindsigt i politirapporten.”

- Cecilie Thorslund

Politiet i Ishøj bemærkede i øvrigt ved samtlige møder i Ishøjs gader, at ejeren tilsyneladende havde kontrol over sin hund.

6.: De hunde der er på forbuds listen er mere farlige end andre hunderacer – **Falsk.**
De hunde der er på forbuds listen er ikke mere farlige eller aggressive end alle andre hunderacer. <http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/blog/new-study-finds-banned-breeds-no-more-aggressive-than-any-others/>

7.: De hunderacer der står på forbudslisten, har angrebet og bidt mere end andre – **Falsk.**
De hunderacer der er på forbudslisten har ikke forårsaget flere ulykker end andre hunde, snare tværtimod. I hundeudvalgets betænkning, står de 13 hunderacer for 39 bid tilsammen. 39 bid ud af over 6000 bid i Danmark.
<http://www.fairdog.dk/elements/documents/doglaw/betaenkning-af-hundeudvalget-2010.pdf> | 2013 udsendte rigspolitiet en sammentælling af aflivningsager, den er dog så fejlbehæftet og mangler at listen ikke giver et sandfærdigt billede af hundebid og hvilke hunde der står bag.

8.: Mange af de hunde der bliver stjålet i Danmark, bliver brugt som bait hunde – **Falsk.**
Der er intet belæg for at påstå at hunde, som bliver stjålet i Danmark, bruges som bait hunde til at træne hunde til hundekampe. Mange af de hunde, som forsvinder hjemmefra, bliver fundet igen. <https://www.facebook.com/notes/charlotte-fabis-a/forsvundene-hunde-fundet-igen/10151392234740466>

9.: Hundeloven rammer kun listehunderacerne/blandinger og deres ejere – **Falsk.**
Hundeloven rammer mange uskyldige og mange hunde, som hverken ligner eller er en blanding af en af de nu forbudte hunderacer. Alt hvad det kræver er en formodning fra politiets side, og øjnene der ser.

10.: Hundelovens skambidsparagraf rammer kun de hunde der virkelig har skambidt, og hvor ejeren har været uansvarlig – **Falsk.**
Der er utallige sager om hunde der er blevet aflivet på grund af hundelovens § 6 stk2. Pkt. 5 – og som bestemt ikke har skambidt efter faglig vurderinger og hvor ejerne har været yderst ansvarlige. Bogart sagen, Anton sagen, Enik sagen, Alba sagen, Thor sagen, Oscar sagen, ZamZam sagen, Balder sagen, Tyson sagen, Fie sagen og mange, mange flere. Bare fordi man ikke lige kender til sagerne betyder ikke, at der ikke er nogle sager.

11.: Nogle hunde angriber ud af den blå luft – Falsk.

Ingen hunde angriber ud af den blå luft, der er altid en advarsel. Spørgsmålet er, om dem der står omkring hunden, når det sker, er i stand til at aflæse hundens signaler, eller om der er sket noget forudgående, som har ledt op til at det sker. I nogle tilfælde drejer det sig også om smertepåvirket hunde, eller hunde, der er syge.

12.: Man kan få en hundelovssag for domstolene – Sandt og Falsk

Man kan få sin bødesag for domstolen, men man kan ikke få selve hundesagen f.eks. aflivningen for en domstol.

13.: Børn er blevet bidt ihjel af hunde i Danmark – Sandt.

En 8 årig pige blev i 2005 bidt ihjel, af en Briard i Danmark. <http://www.b.dk/danmark/otte-aarig-pige-draebt-af-hund>

14.: Hunderaceforbud nedbringer antallet af bid – Falsk

Alle erfaringer og undersøgelser viser det samme – Raceforbud nedbringer ikke antallet af bid.

Spansk undersøgelse - <http://stopbsl.files.wordpress.com/2008/08/spainbslstudy.pdf>

Den engelske regering - Undersøgelse af virkningen af raceforbud - Ingen effekt eller nedbringelse af alvorlige bid episoder.

We accept that the current ban on certain dog types in the Dangerous Dogs Act 1991 has not prevented attacks by dogs either of a banned type or those of types not banned. It is not helpful for policy to focus on the breed type since any dog may become aggressive in the hands of an irresponsible owner. Rather, the policy focus should be on preventing attacks through improving the behaviour of breeders and owners.

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmselect/cmenvfru/95/9507.htm#a12>

Hunderaceforbud fejler alle steder -

http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/uploaded_files/tinymce/World-wide%20Failure%20of%20BSL.pdf

Hvorfor hunderaceforbud ikke virker og ikke nedbringer antallet af bid episoder

http://www.nationalcanineresearchcouncil.com/uploaded_files/tinymce/NNB%20now%20available%20in%20JAVMA%20dated.pdf

15.: Der er flest bidsager med blandingshunde – Falsk.

Der er intet belæg for at sige, at blandingshunde bider mere end racehunde. Hunde har ikke den fjerneste ide, om de er med eller uden tavle og en stamtavle fortæller intet om adfærd, eller om en hund en dag bliver trængt op i en krog, eller møder en anden hund som den ikke bryder sig synderligt om. Folk der påstår, at der skulle være flere flere blandingshunde der bider, udtaler sig på egen regning og har intet bevis for denne påstand.

16.: Hvis man kun tillader tavlehunde, så kommer vi alle problemerne til livs – **Falsk**. Dette er endnu en påstand uden belæg, og tanken alene er ren fantasi og for nogen ønsketænkning. Rent juridisk ville det aldrig kunne lade sig gøre, og rent etisk er det helt forrykt.

17.: Nogle hunde angriber og bider mere alvorligt og voldsomt, end andre - **Sandt og Falsk**. Hunde af en vis størrelse kan naturligvis forårsage større skader end f.eks. en lille hund. Men hunde af samme vægt og samme statur, vil kunne forårsage samme skader uanset hvilken race hunden er.

18.: En hund der bider et andet dyr, vil også bide mennesker - **Falsk**. Der er intet belæg for en sådan konklusion; aggression rettet mod dyr og aggression rettet mod mennesker er to meget forskellige ting og må på ingen måde sammenlignes.

Myterne i medierne, hos befolkningen og politikerne

Kamphunden kommer Kamphunden kommer - kan du se problemet ?

Igennem en del år har der været bragt artikler med bloddryppende overskrifter ”kamphund dræber jagthund”, ”kamphunde ødelægger for millioner”, ”Kamphund i kachotten”, Kamphund bed ægtepar” mfl. Medierne følger historierne op med billeder af gabende eller aggressive muskelhunde uanset hvilke hunderacer der er tale om. Læserne bider på den slags overskrifter og danner sig egne billeder på nethinden.

Ganske ofte er de historier behæftet med den ene faktuelle fejl efter den anden, og selvom det viser sig, at historierne ikke holder vand, hører det til sjældenhederne at medierne retter deres fejl, og gør de det, er det ofte flere dage efter i et lille bitte hjørne af avisen, og læserne ser ikke dementiet.

Skaden er sket, og mange har fået den tro, at der er tale om superfarlige hunde, der raserer hele Danmark og overfalder alt og alle. Mange går rundt med den tro at disse hunde skulle være farligere end andre hunde, selvom det er langt fra sandheden, men medierne har magten og kan få alle til at tro på julemanden, alfer og talende havenisser hvis de ville. Nu er vi så endt med et Danmark med cynofobi og mange går rundt med en skræk og frygt. Men hvor reel er truslen ?

Siden 1970 har vi i Danmark haft 3 drab på mennesker begået af hunde – INGEN af hundene var af racer eller blandinger af dem, som er på forbudslisten. Hvis vi taler om risikoen for at blive slået ihjel af dyr, så er der større risiko for at blive slået ihjel af en hest eller af en ko, end af en hund; så hunde er relativt sikre at omgås. Siden 1998 frem til 2009 havde antallet af bid ligget stille, men fra 2010 og til dato er antallet af bid steget. Hvordan vil man forklare det, når nu man har indført en lov, hvor 13, efter sigende ”farlige”, hunderacer skal gå med snor og mundkurv?

Og man ikke længere må anskaffe sig en af de nu forbudte racer, d.v.s at der er ikke blevet flere af dem. Andre lande, som indførte forbud mod specifikke hunderacer, og udråbte dem til at være den store stygge ulv, oplevede det samme.

Mange går rundt med den tro, at loven ikke gælder dem, for de ejer jo ikke sådan en listerace, og de overskrifter, der har været i aviserne, er jo ikke sådan nogle pusse nusse hunde som dem, de har hjemme i sofaen. Loven, som den er udformet, TALER simpelthen ikke til alle hundeejerne. Lovgiverne og medierne peger fingre af helt specifikke hundeejere og deres hunde, og de er nu stigmatiseret og brændemærket som kriminelle og uansvarlige hundeejere – DET ER DEM LOVEN GÆLDER; IKKE ALLE OS ANDRE.

Fejl på Fejl på Fejl - Medierne og politikerne tager gruelig fejl.

Kamphund amok på kvinde - Kvinde i koma efter angreb fra Kamphund.

Sådan lød overskrifterne i medierne i juni 2011

<http://www.jv.dk/artikel/1136089:Esbjerg--Hund-gik-amok-paa-sin-ejer-i-Esbjerg--Kvindeopereret->

[for-bid-i-ansigtet](#)

MEN heller ikke her var der tale om "kamphunde" eller det, som folk forbinder med "kamphunde" Her var der tale om en Schæfer

<http://www.jv.dk/artikel/1136784:Esbjerg--Schaefer-gik-amok--Kvinde-fra-Esbjerg-er-vaekket-afkunstigt-koma>

Overskriften i BT lød dramatisk og blodig "**KAMPHUND I KACHOTTEN**"

<http://www.bt.dk/nyheder/kamphund-i-kachotten>

Man ser overskriften og tænker: nu igen, men prøv at læs hele artiklen... Ups det var vist ikke det billede du havde fået vel ? Nej det var en Schæfer.

Overskrifter Jagthund bidt af Kamphund - jagthunden døde

<http://www.nordvestnyt.dk/article/20090717/ART/307179960/1024/jagthund-bidt-af-kamphund#.USebbVestxU>

<http://www.nordvestnyt.dk/article/20090717/ART/307179957/1024/obduktion-frifinder-kamphunde#.USebjlestxU>

UPS det var så ikke en kamphund, jagthunden var kørt ned, måske af en kamptank ? Journalisten var lidt hurtig ude.

Overskrift – Ægtepar angrebet af løse kamphunde

<http://www.nordvestnyt.dk/article/20090707/ART/307079977/1022/to-angrebet-af-lose-kamphunde#.USea11estxU>

UPS det var ikke kamphunde men en Grand Danois.

<http://www.nordvestnyt.dk/article/20090708/ART/307089961/1022/det-var-en-grand-danois--der-bed-to#.USeaolestxU>

Her skrives "kamphund", ikke andet men i politirapporten og artiklen fra TV2 står der hundens race - DOBERMANN

<http://www.dr.dk/Regioner/Fyn/Nyheder/Svendborg/2011/02/06/121445.htm?rss=true>

<http://www.tv2fyn.dk/article/287978:AEldre-mand-overfaldet-af-dobberman?rss>

Her skrives så den rette race nemlig Dobermann, men den er så iflg. DR også en "kamphund"

Muskelhund bider lille hund ihjel

Her skrives først, at en hund er blevet angrebet af en Muskelhund; man blæser historien op med billede af en muskelhunds gaben, som iflg. dem, vist skal vise, at den er aggressiv. Det viser sig så at den hund, som angreb, var en Berner Sennen, som så nu er blevet en muskelhund. (journalisten fik dog rettet muskelhund til Berner Sennen)

<http://radiohorsens.dk/?artikel=26198>

Kamphunde amok i hønsegård

Endnu engang må man konstatere at medierne og politiet kommer med historier, som ikke har hold i virkeligheden - Kamphunde amok i hønsegård, var overskriften hos fyens.dk

<http://www.fyens.dk/article/2077350:Svendborg--Kamphunde-amok-i-hoensegaard> ??

Kamphunde ?? Det var en labrador og en blanding der var på spil. "Der er tale om en sort labrador og et gadekryds, og de to hunde har formentlig fået adgang til hønsene ved at flå hegnet i stykker."

<http://www.tv2fyn.dk/article/353197:Hunde-bed-41-hoens-ihjel?rss&forside>

Muskelhunde ødelægger for millioner

Boligforening er magtesløs og frustreret over, at politiet ikke fjerner muskelhunde fra lejligheder i Aalborg Øst. Hundene har for nyligt ødelagt en lejlighed for en kvart million kroner <http://ekstrabladet.dk/112/article1384426.ece>

Sagen kom på daværende justitsminister Lars Barfoed's bord efter spørgsmål fra Marlene Harpsøe fra DF

"Vil ministeren kommentere artiklen "Afdelingsbestyrelse:

Lov om kamphunde virker ikke" fra BOLIGEN nr. 11 – 2010

og de i artiklen viste billeder, samt herunder besvare:

- om ministeren har forståelse for, at afdelingsbestyrelsen føler sig skuffede over politiets håndtering af de i artiklen omtalte sager, og
- om ministeren mener, der skal lægges dyremishandling til grund for at fjerne ulovlige hunde, og
- om ministeren finder politiets arbejde godt nok, når beskeden til afdelingsbestyrelsen for ikke at gribe ind er, at der ikke er nok ressourcer, og

- om hvordan ministeren vil sikre, at politiet handler jf. loven, når de møder ulovlige hunde i deres arbejde, og
- om ministeren vil redegøre for de retningslinjer, som er omtalt af vicepolitinspektør i Ålborg, Poul Severinsen, i artiklen, samt
- om hvilke politikredse der har fået udarbejdet og implementeret retningslinjer?"

<http://www.ft.dk/samling/20101/almdel/reu/spm/262/svar/769815/940947.pdf>

MEN igen var der ikke tale om Kamphunde men om labrador blandinger. (se billederne nedenfor)

Kamphunde angreb 2 piger i Taastrup

Politiet blev tilkaldt, og da det var et kamphundelignende stort dyr, blev den taget i forvaring

<http://www.sn.dk/Aggressiv-hund-overfaldt-piger/Hoeje-Taastrup/artikel/114394>

Også denne sag kom justitsministerens bord

Spørgsmålets ordlyd:

Finder ministeren, at der er anledning til at intensivere politiets opsøgende indsats i relation til at få taget flere kamphunde ud af omløb, førend de angriber mennesker, som tilfældet senest var tirsdag den 22. februar 2011?

Skriftlig begrundelse:

Spørgeren henviser til en sag fra boligområdet Sulen i Høje Taastrup Kommune, hvor to piger i 12-13 års alderen blev angrebet af en kamphundelignende hund. Politiet tog efterfølgende den pågældende hund i deres varetægt.

MEN heller ikke i denne sag var der tale om ”kamphunde” - rigspolitiets svar:

”Vedrørende den sag, der henvises til i spørgsmålet, kan det oplyses, at hunden blev anbragt i hundepension, indtil sagen kunne afgøres bl.a. på grundlag af en adfærdstest af hunden. Politikredsen har efterfølgende truffet afgørelse om at give besidderen pålæg om at føre hunden i bånd og forsyne den med forsvarlig lukket mundkurv, når den ikke holdes indelukket. Politikredsen har i øvrigt oplyst, at det ikke kunne lægges til grund, at hunden tilhørte en forbudt race, jf. hundelovens § 1a.« <http://dinby.dk/hedehusene/hundeangreb-paa-sylen.-justitsministerens-svar?minby=hedehusene#minby:hedehusene>

Også lokal politikere er ramt af "kamphunde" feber.

Lokal formand for de konservative, Arne Holm, advarede om "kamphunde" i Auning, som efter hans udsagn havde angrebet ham <http://norddjurs.lokalavisen.dk/angrebet-af-kamphunde-/20101227/artikler/101229472/> Arne skriver at der er tale om 2 store sorte Amerikanske Staffordshire terrier som han beskriver som var det taget ud af bogen om Baskerville hunden. Vores tidl. bestyrelses medlem Tanja Andersen har en kort mail korrespondance med Arne, som fastholder at der er tale om aggressive AST'ere og sender derefter et billede som dokumentation for sin påstand - problem - det billede viste en Cane Corso.

Problemet i alle disse sager er at fiktion, myter og frygt lader til at styre medierne, politikerne og en del borgere i det danske land.

Andre landes forbud og erfaringer

I arbejdet med ændringerne af hundeloven i 2009/2010, så man på andre landes lovgivninger. Man glemte imidlertid at se på, hvilke erfaringer disse lande, som har indført et forbud, igennem årene har gjort sig.

I hundeudvalgets betænkning kan man læse, at man skelede til hundeloven i Norge, men man undersøgte ikke baggrunden for Norges hundelov, eller hvilke erfaringer som Norge har gjort sig.

Norge forbød i 2003 flere hunderacer efter nogle tragiske fatale angreb på børn. Men det var ikke de nu forbudte hunderacer i Norge, som stod bag angrebene.

Drabet på Tord skete i December 1994. Tord legede ude i gården, hvor en Grønlandsk slædehund stod bundet. Hverken Tord eller hunden var under opsyn. Samme hund havde tidligere skambidt en 4 årig. <http://www.hundebitt.no/tord.htm>

Drabet på Johannes skete i 2002; på vejen hjem fra skole blev han angrebet af 4 hunde, alle af blandinger mellem Schæfer og Sibirian Husky. Hundene var stukket af fra deres hjem ikke langt derfra. Hundene blev ejet af en hundesamler som havde 25 hunde.

<http://www.hundebitt.no/johannes.htm>

De tragiske Angreb, der kostede Johannes og Tord livet, udløste en mediestorm og lagde pres på politikerne.

Politikerne indførte et forbud mod bestemte hunderacer, men ingen af de racer, der havde stået bag angrebene, er på listen.

Ulovlige hunde i Norge

- Pit bull terrier
- Amerikansk staffordshire terrier (amstaff)
- Fila brasileiro
- Toso inu
- Dogo argentino
- Tsjekkoslovakisk ulvehund
- Som farlige hunder anses også andre hunder og hundetyper som er en blanding af hund og ulv

Har forbud mod bestemte hunderacer så ændret på antallet af bid i Norge? Det er der ingen der ved, for man har ikke lavet statistik siden man indførte forbuddet. Men da de racer ikke var dem, der var problemet og dem som udløste stormen, er det logisk at tænke at der næppe er sket en forandring.

Politikerne erkender nu også, at det forbud, som de indførte, ikke var hensigtsmæssig og rammer de helt forkerte hundeejere.

Norsk Kennel Klub udtaler - *"Vi er glade for at politikerne vil se nærmere på loven og foreslår en lovændring således at der er sammenhæng mellem lovovertrædelse og straf - Hundeloven er forholdsvis ny, og der er ikke tradition for at ændre lovene så hurtigt, men her ser vi der er vilje til en ændring da de Norske politikere oplever den samme uretfærdighed som vi gør."*

http://www.nkk.no/nkk/public/openIndex?ARTICLE_ID=11782

Den Norske hundelov blev til på samme grundlag som den Danske, nemlig uden statistisk materiale som kunne underbygge deres stramning, og alle eksperter var imod. Det Norske raceforbud har ligesom i så mange andre lande været uden effekt, og med store omkostninger for hundeejere og i sagsbehandling af hundesager.

Det Norske Justitsministerium udtalte til det Danske Justitsministerium i forbindelse med udformningen af det danske hunderaceforbud:

"Om erfaringerne med forbuddet mod bestemte hunderacer har Det Kongelige Justits- og Politidepartement i Norge oplyst følgende:

"Vi må først understreke at vi i Norge ikke har et godt erfaringsgrundlag for å besvare spørsmålet. Det har ikke vært gjort noen offentlige undersøkelser, eller holdt offentlig statistikk knyttet til etterlevelse og håndhevelse av forbudet. Vår besvarelse må derfor delvis baseres på antakelser.

Som nevnt besitter vi ingen statistikk over antall saker som politiet behandler, men vi har merket oss at det ikke er mange. Dette trenger nødvendigvis ikke bety at forbudet etterlevs i høy grad, da det må antas at det er et visst mørketall av farlige hunder i Norge. I de tilfelle hvor politiet bliver gjort oppmerksomme på farlige hunder, er dette ofte i forbindelse med andre lovbrudd eller fordi en hund har oppført seg aggressivt. Det er således ikke slik at politiet i stor grad gjør undersøkelser knyttet til farlige hunder uten noen spesiell foranledning.

Vi vil fremheve at forbudet mot farlige hunder var omstridt allerede da det ble innført. I den grad reaksjonene rettet seg mot en spesiell hunde rase, gjaldt det spesielt forbudet mot amerikanske staffordshire terrier (amstaff). I tillegg mottar Justitsdepartementet også i dag regelmessig spørsmål knyttet til forbudet mot amstaff. Det er imidlertid vanskelig å ha noen formening om hvor representativt for befolkningen disse henvendelser er.

Det skal fremheves at en særlig positiv side ved regelverket, er at det er konsekvent og lett å håndtere for politiet, særlig grunnet det strenge dokumentasjonskravet.

Afslutningsvis vil vi vise til en pågående sak for domstolen i Norge som har vakt et stort engasjement i befolkningen, og som har fått god medieoppmerksomhet.

Problemstillingen har sammenheng med at hundelovens § 19 om farlige hunder oppstiller krav om enten avlivning eller utførsel, uten at det presiseres i lov eller forarbejder når de forskjellige alternativene skal brukes. I den aktuelle saken var det en svensk familie som flyttet til Norge, sammen med familiens amstaff. Spørsmålet for domstolen har vært hvorvidt hunden skal avlives eller føres ut av landet."

Hvis man gennemlæser de bidepisoder, som var fremme i den Norske presse før og efter deres hundelov indført, må man også undre sig over, hvorfor og hvordan de kom frem til de hunderacer som de forbød. Hvorfor skal hunderacer overhovedet forbydes? Hvori er logikken i at forbyde visse hunderacer, i stedet for at indføre konsekvenser og straf til de uansvarlige hundeejere, uanset hvilken type hund de besidder?

Hundebid i Norge - Bidepisoder kan ses på denne side <http://www.hundebitt.no/>
Under udarbejdelsen af den Norske hundelov blev der gjort indsigelser imod raceforbud og omvendt bevisbyrde.

NOAH-for dyrs rettigheter uttaler blant annet:

”Velger departementet på slik måte å pålegge eieren en urimelig bevisbyrde, mener NOAH videre at departementet forskjellsbehandler eiere av rasehunder og eiere av blandingshunder. Det er en kjent sak at det som hovedregel er umulig å oppdrive den dokumentasjon departementet krever, for blandingshunder.”

Norges hundekjørerforbund uttaler blant annet:

”NHF ser også problemer med forskriften i forhold til ikke-registrerte hunder/blandingshunder, da det hele tiden snakkes om raser. Som vi har pekt på over, så er ikke alle ikke-registrerte hunder en krysning av opprinnelige raser som kan defineres. Særlig er NHF noe bekymret for dokumentasjonskravet i utkast til forskrift i forhold til når det er tvil om det er en lovlig hund. Vi frykter at forskriften skal få utilsiktede konsekvenser for ikke-registrerte hunder, og ber departementet være særlig oppmerksom på denne muligheten.”

Den norske veterinærforening uttaler:

”Ut over disse synspunktene vil Den norske veterinærforening under alle omstendigheter presisere at et påbud om merking og registrering av alle hunder i Norge bør være en forutsetning for effektivt å kunne håndheve lovgivningen på området. Dette prinsipp er allerede gjennomført i våre naboland Sverige og Danmark, og vil også i vårt land være et nødvendig virkemiddel til å overvåke utviklingen av hundeholdet. Ikke minst vil dette gjelde for blandingshunder. Dette vil være en vesentlig forutsetning for at hunder vernes mot vilkårlig behandling, og i verste fall frarøvelse av liv, i situasjoner hvor dette kunne ha vært unngått forutsatt at relevante opplysninger fantes i et sentralt register.

Politidirektoratet viser i sin uttalelse til at dagens krav til dokumentasjon ved stamtavle eller registreringsbevis og identitetsmerke, har vist seg ikke å være tilstrekkelig. Direktoratet mener at dette avhjelpest noe ved at det i forslaget til forskrift settes krav til minstedokumentasjon ved at hunden skal være identitetsmerket og at identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis med en tilknyttet stamtavle. Politidirektoratet mener at heller ikke dette er tilstrekkelig i forhold til de som går inn for å misbruke dokumentasjon for konkrete tilfeller.

Politidirektoratet foreslår at det som minstedokumentasjon "etter at en hund er blitt fire måneder gammel, kreves at hunden er identitetsmerket med microchip og at dette identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis påført dna-koding med en tilknyttet stamtavle."

Norsk terrier klub uttaler blant annet:

"Vi merker oss spesielt at man kan kreve omfattende dokumentasjon dersom en hund har en fysikk, fremtoning og egenskaper som kan indikere kamphundopphav eller ulveopphav, selv om hunden ikke ligner på noen av delene. Vi må her på det sterkeste advare mot den svært uheldige situasjonen departementet setter alle blandingshunder og deres eiere i. Det er heller ikke en liten gruppe hunder vi her snakker om, da det dreier seg om ca. 200.000 uregistrerte hunder. Dette vil altså med andre ord kunne ramme 50 % av hundepopulasjonen, som ikke har noen som helst mulighet til å oppfylle forskriftens krav om å kunne trekke linjer tilbake til hunder registrert i godkjent register, eller hvor opphavet er kjent. Når det gjelder dokumentasjonskravet for disse hundene og hunder født før denne lov trer i kraft, må det utarbeides retningslinjer."

Oslo hundeskole har i sin uttalelse uttrykt tilsvarende betenkeligheter som Norsk terrier klub og *Norsk Kennel Klub* mener at det er absolutt nødvendig å gi regler om begrensninger for utøvelse av politiets frie skjønn, eventuelt at det åpnes for unntaksbestemmelser.

Foreningen for hundeomplussing mener at dokumentasjonskravet er strengt og ikke tilpasset virkeligheten for blandingshundene. Det vises til at mange eiere av ganske alminnelige familieblandingshunder allerede har erfart dette. Foreningen har fått henvendelser fra fortvilte hundeeiere om at politiet har beslaglagt og avlivet boxer-, labrador-, rottweiler- og pointerblandinger, og som ikke har gjort noe annet galt enn at de har hatt et utseende som kan forveksles med såkalte farlige raser/blandinger.

Justisdepartementet slutter seg til forslaget fra Politidirektoratet og foreslår at dokumentasjonskravet endres i tråd med dette. Dette innebærer at det som minstedokumentasjonen etter at en hund er blitt 4 måneder gammel, kreves at hunden er identitetsmerket med microchip og at dette identitetsmerket knytter hunden til et registreringsbevis påført dna-koding med en tilknyttet stamtavle. En slik endring vil imidlertid gjøre at enkelte hundeeiere den første tiden etter forskriftens iverksettelse kan få problemer med dokumentasjonskravet. For disse spesifikke kravene gis en egen overgangsregel i forskriften § 6 nytt tredje punktum.

Justisdepartementet har også merket seg at flere av høringsinstansene er opptatt av hvordan dokumentasjonskravet vil virke overfor blandingshunder hvor det ikke vil være mulig å knytte et identitetsmerke til et registreringsbevis med en tilknyttet stamtavle. Departementet viser til bestemmelsen i hundeloven § 1 om at det sivile samfunn har ansvaret for, innenfor lovgivningens ramme, å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder. Lovens formål er å bidra til å fremme et hundehold som ivaretar hensynet til sikkerhet, trygghet og alminnelig ro og orden.

Sett i lys av dette er det viktig for departementet å understreke at politiet skal håndheve bestemmelsene om hundehold på en smidig måte. Hensikten med dokumentasjonskravet i utkastet § 2 er ikke at politiet skal drive en nådeløs forfølgelse av hundeeiere, enten det er snakk om rene raser eller blandingshunder.

Det fremgår derfor av bestemmelsen at dersom politiet er i ”tvil om et dyr er en farlig hund” kan det kreves nærmere dokumentasjon for hundens rase eller type. Departementet ser likevel at det kan være behov for en unntaksbestemmelse som åpner for at politiet, i det enkelte tilfelle, kan godta annen dokumentasjon i stedet for minstedokumentasjonen i andre ledd. En slik unntaksbestemmelse er tatt inn i forskriften § 2 tredje ledd.

Departementet presiserer at unntaksbestemmelsen er ment å være en sikkerhetsventil, og åpner *ikke* for et generelt unntak fra minstedokumentasjonskravet i § 2 andre ledd for blandingshunder. Det er også grunn til å nevne at blandingshundproblematikken ikke er ny, idet også den gamle kamphundforskriften gjelder for blandingshunder.

Dokumentasjonskravet stilles bare der politiet etter et konkret skjønn har mistanke om at en hund er en blanding med en forbudt hundetype.”

I 2013 fremlægger Norsk Kennel Klub en erfaringsrapport som konkluderer:

Konklusjon

Generelt kan vi si at NKK er enig i at man skal kunne gripe inn mot farlige hunder, men vi er ikke fornøyd med at dagens lov baserer seg på raseforbud (utseende) som kriterium for vurdering av hundenes farlighet (§19). I likhet med enkelte partiets vurdering da loven ble behandlet i Stortinget er vi enige i at grunnlaget for å forby de nevnte rasene i beste fall er mangelfullt.

Raseforbudet

Raseforbudet fører ikke til at man blir kvitt de faktisk farlige hundene. De som ønsker seg en “farlig” hund kan enten trene en lovlig rase til å oppføre seg farlig, eller importere/avle hunder/raser som ikke står på forbudslisten, eller som ikke engang er godkjente raser og derfor vanskeligere å regulere. Så lenge hundens utseende ikke passer forbudte raser, kan man dermed lett omgå problemet med forbud, mens seriøse oppdrettere/eiere av forbudte raser blir kriminalisert eller utdrevet til Norges naboland.

Blandingshunder

Loven er utformet slik at eiere av blandingshunder innehar hele bevisbyrden med å dokumentere at hunden deres ikke er avstamning av en “farlig” rase. Dette er en umulig oppgave, og fører til at rettsikkerheten til blandingshunder er fraværende i dag. Prinsessa-saken beskriver et konkret tilfelle av hund som ble avlivet pga utseende og som NKK har ført som prinsippsak (og tapte slik loven er utformet i dag).

Slik loven er i dag har hunder som av atferdsekspertene er blitt vurdert som helt ufarlige måttet bøte med livet uten at de noen gang har vært mistenkt for å ha gjort noe farlig, men utelukkende fordi de utseendemessig liknet på en forbudt rase.

Andre lande har gjort præcis de samme erfaringer, og alle undersøgelser omkring lovgivninger med hunderaceforbud kommer frem til samme konklusjon. Mange lande har haft og ophævet deres lovgivninger som hadde hunderaceforbud, da ingen evalueringer er kommet frem til nogen praktiske positive konsekvenser af et sådan forbud.

Foreningen Fair Dog mener, at faglighed til hver en tid skal vægtes højest i vurderinger af om en hund er farlig eller ej. Udseende eller hunderacer er fuldstændig irrelevant i forhold til om en hund er farlig eller ej og hunderacer fortæller ingenting om ”farlig” adfærd, eller problemadfærd.

Kilde Norsk Kennel Klubs erfaringsrapport <http://web2.nkk.no/wp-content/uploads/2013/07/Hundeloven-Erfaringsrapport-fra-Norsk-Kennel-Klub.pdf>

Generelt om Hundeloven

Foreningen Fair Dog har igennem de sidste 3 oplevet mange udfordringer og problematikker omkring håndhævelsen af hundeloven. Hundeejernes retssikkerhed er ikke eksisterende både når det gælder skambidningsager og i særdeleshed racesagerne. Kravet om dokumentation er gjort umuligt for hundeejere af blandingsracer og ingen dokumentation fremlagt fra ejerne anerkendes, til trods for at der i justitsministeriets vejledning står skrevet:

4.2. Hvilken dokumentation skal jeg fremskaffe?

Der er ikke i hundeloven fastlagt krav til, hvilken dokumentation besidderen skal kunne fremlægge for at bevise hundens race.

Besidderen af en hund kan f.eks. fremlægge en stambog vedrørende hunden, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

Det er i dag ikke umiddelbart muligt ved hjælp af dna-test eller for en dyrlæge at bestemme en hunds race. Man bør derfor sikre sig f.eks. en stamtavle, hvis man anskaffer sig en hund, der ligner en af de racer, der er omfattet af forbuddet. I den forbindelse er det naturligvis en forudsætning, at oplysningerne er korrekte.

Bevisbyrden er således blevet umuliggjort for blandingshundeejerne og de har i dag ingen mulighed for at løfte bevisbyrden, samme erfaring har Norge gjort sig.

Løsningsmodeller og bedre håndtering af lovgivningerne omkring hunde.

Calgary Modellen

Calgary, Alberta, Canada, har udviklet en vellykket metode til reduktion af hundebid og har endda gjort deres Animal Control afdeling økonomisk selvforsynende. Og de gjorde det uden at forbyde hunderacer. Calgary kan prale af det laveste antal hundebid nogensinde, efter at have reduceret hundebid med 70 % ved at bruge teknikker, som næsten alle eksperter er enige om, er nøglen til at reducere uprovokeret hundebid:

1. Uddannelsesprogrammer som underviser hundeejere i ansvarligt hundeejerskab. Opfordring til socialisering og træning. Belønning af ansvarlige hundeejere.
2. Øget adgang til parker og skove, hvor hunde kan være uden snor fordi korrekt socialisering af hunde er af afgørende betydning. Repræsentanter fra Calgary føler, at en stor del af deres succes med at reducere hundebid kan tilskrives den rigelige adgang til parkerne for hundeejere, hvor de kan have deres hunde løse og som har socialisering som formål. Byen Calgary har det største antal dedikerede fritløbs områder i Canada. Der er over 200.
3. Gennemføre en hundelov, der anerkender at enhver hund, uanset race, kan være potentielt farlig eller anses for farlig, hvis hunden har udvist aggressiv adfærd. Pointen er, at beskytte offentligheden ved at tilskynde ejere til at kontrollere og styre deres hunde - gennem neutralisering / kastrering, uddannelse og ejer ansvars kurser - inden deres hundes adfærd får dem klassificeret på et højere niveau i aggressions systemet.
4. Gennemføre streng håndhævelse af snorepligten og løsgående hunde. Der kan kræves sterilisering / kastrering efter den anden overtrædelse. 82 % af hundebid er begået af løse hunde. (JAVMA, September 15, 2000) Efter at have gennemført et line påbud, rapporterede byen Portsmouth, New Hampshire, et 35 % fald i hundebid.
5. Vedtag love, der begrænser tøjring af hunde, kæder eller anbringelse i bur. Hunde, der er lænket er 2,8 gange mere tilbøjelige til at være aggressive. The American Veterinary Medical Association har udtalt: Sæt din hund i en indhegnet gård eller løbegård, når den ikke er i huset. Lænk aldrig din hund, da dette kan bidrage til aggressiv adfærd. (Maj 15, 2003). Lawrence County, Kansas. Fra 2005 til 2006 faldt antallet af opkald om grusomhed og hundekampe fra 800 til 260. Tjenestemænd tilskriver en stor del af faldet til anti-tøjnings loven.
6. At tilskynde hundeejere til neutralisering af deres hunde. 90 % af dødelige hunde angreb er hunde, der ikke er steriliseret eller kastreret.
 - En undersøgelse fra American Veterinary Medical Association viste at unneutraliseret hunde er 2,6 gange mere tilbøjelige til at bide

- En anden undersøgelse fra Delise, National Canine Research Council viser at 80 % af hundene tilset af veterinære adfærdsspecialister for dominans aggression ikke var steriliseret/kastreret.
- Resultatet fra JAVMA, bd. 218, nr. 11, den 1.juni 2001 viser, at mere end 81 % af de hunde, der var involveret i bid eller angreb i undersøgelsen ikke var steriliseret/ kastreret.
- Texas 2002 Serious Animal Attack og Bite Surveillance Resumé viser at nøglen er tilgængeligheden til at få sterilisere/kastrere, lave omkostninger af neutraliserings programmer, uddannelse af hundeejerne samt obligatorisk neutralisering af potentielt farlige hunde, eller hunde, som ender på internater.

7. At tilskynde til ansvarligt hundeejerskab, herunder socialisering i en tidlig alder og uddannelse af ejerne. Hunde bør være en del af familien. 81 % af dødelige hunde angreb var fra hunde, der var isoleret eller ikke var inddraget i familiens aktiviteter.

8. Lav dyreværnslove mere konkrete og lettere at håndhæve, med skrappe sanktioner. Opdrættere/avlere skal være registreret eller godkendt og underlagt tilsyn og salg af deres hunde skal kunne spores.

Salg af hunde langs veje, på loppemarkeder og andre offentlige steder bør forbydes. 61 % af dødelige hundeangreb er af hunde, som ikke er fra kontrolleret avl, eller var blevet misbrugt eller forsømt.

Forsøg på at definere love i forhold til racer har svigtet i at beskytte befolkningen. Dette synspunkt understøttes af flere ledende organisationer, der beskæftiger sig med velfærd af hunde, herunder Den engelske og canadiske Kennel Klub, fortalere for dyr, Dog Trust og det skotske Selskab for Forebyggelse af Grusomhed mod dyr.

Sammenfattende svagheder, med de eksisterende raceforbuds lovgivninger, er at: Forbud mod bestemte racer giver ikke tilstrækkelig beskyttelse, eller anerkendelse af, at alle hunde kan være potentiel farlige.

Andre forslag

I dag findes EU pas til hunde, katte & heste. Foreningen Fair Dog vil foreslå at man udvider passet således at flere ting kan skrives ind i hundenes pas.

Forslag:

Indførelse af en **hundelicens/købebevis** i lighed med andre licenser som f.eks. import og transport af dyr etc.

Licensen kan variere efter hundens voksenstørrelse. F.eks en licens til ”mindre hunde” under 15 kg og en licens til ”større hunde” over 15 kg.

Licensen udstedes af Dansk Hunderegister, mod brugerbetaling.

Licensen udstedes på baggrund af fremlagt dokumentation for gennemført kursus i:

- Hundehold
- Racekendskab
- Hundeadfærd
- Træning/Socialisering
- Ret & pligt

Eller licensen udstedes på baggrund af tidligere registreret ejerskab af hund i Dansk hunderegister.

Sælger pålægges krav om at kunne dokumentere at køber har fremvist købebevis / licens. Manglende dokumentation medfører bødestraf til sælger på f.eks. kr. 5.000,-
Hundeejere skal desuden forpligte sig til at træne sin hund, trænings forløbet skal også kunne skrives ind i passet.

Kun godkendte fagpersoner indenfor foreninger og klubber må give kurser i ovenstående og de skal være tilrettelagt efter fælles retningslinjer.

Formål:

Sikre at enhver uerfaren hundeejer forud for sit køb, evt. førstegangs køb, grundigt har overvejet de konsekvenser et hundeejerskab medfører.

Sikre at den, der erhverver hund har opnået et basis kendskab til alle grundlæggende forhold vedr. det at holde en hund og være ansvarlig hundeejer.

Tiltaget er målrettet mod yngre personer og førstegangs ejere.

At formalisere indholdet af kurser der henvender sig til førstegangs købere samt sikre, at så mange hunde- og dyre organisationer, som muligt kan tilbyde disse kurser til hundeejere.

Samtidigt sikre at kurserne kan tilbydes til den lavest mulige omkostning for hundeejeren. Udbydere skal kunne registrere deltagelse og gennemført kursus i Dansk Hunderegister, mod betaling af de faktiske omkostninger. Registreringen sker med henblik på at hundeejeren kan rekvirere sit købebevis / Licens.

Begrundelse:

Problemer med hunde skyldes så godt som altid uvidenhed hos hundeejeren - manglende træning og socialisering af hunden, samt manglende indsats fra ejeren.

I mange tilfælde købes en hund uden den forudgående nødvendige forberedelse og forudgående nødvendige viden om hunde.

Erfarne hundeejere der er fyldt 30 år og som kan dokumentere deres erfaring med hunde, gennem en tidligere registrering som hundeejer i Dansk Hunderegister, forventes som udgangspunkt at besidde den viden der er nødvendig.

Når den erfarne hundeejer ønsker at generhverve hund kan han/hun rekvirere sit købebevis / licens ved henvendelse til Dansk Hunderegister.

Kravet vil reducere de 15-17.000 hunde der årligt aflives i Danmark. Aflivninger der blandt andet skyldes aggressivitet og forkert opdragelse / forståelse for hunden og dens egenskaber.

Myndighederne

- Politiet skal have mulighed for at give advarsler til ejeren i passet, samt påtegning hvis hunden har udvist fare eller andet, hvis hunden er dømt til mundkurv skal dette også skrives ind i passet.
- Politiet skal kunne kræve endnu en adfærdstest hvis de skønner det nødvendigt.
- Politiet skal kun forholde sig til købebeviset/hundepasset og ikke bruge ressourcer på racer m.m.
- Politiet skal kunne ”dømme” en ejer til at gennemføre kurser og træning.
- Politiet skal have muligheden på baggrund af en faglig vurdering, at få hunde tvangsneutraliseret.

Hunde der bliver påfaldende i samfundet (lette bid, overfald, trusler eller angreb på hunde eller personer) skal adfærdstestes. Bedømmes hunden til at være aggressiv eller svært håndterbar bør hunden kunne pålægges mundkurv og snor pligt uanset race og størrelse. Testen udføres for ejers regning.

Passet

Et hundepas er et dokument og er gældende som dokumentation (se bilag – dom fra EU). Det er nemt at have med rundt, det er nemt for myndighederne at forholde sig til, de skal ikke race vurdere, de skal kun tjekke om passet er i orden, hvis ejer og hund tiltrækker politiets opmærksomhed. Det gør det også nemmere for hundeejere at rejse med deres hunde og passet er gældende/gyldig i alle EU lande.

Har ejeren ikke passet i orden, får denne en bøde, og skal indenfor en tidsperiode bestå kurserne/prøverne. Gør denne ikke det, bliver hunden konfiskeret og placeret på internat til omplacering på ejerens regning.

Forbud mod salg uden fast folkeregister adresse

Forslag:

Det forbydes (bødestraf), at sælge hundehvalpe og hunde på markeder, fra varevogne etc. Salg af hunde kan kun forgå fra sælgers faste adresse.

Formål:

At bekæmpe hundehandel, der ikke er organiseret i henhold til hundelovens bestemmelser, samt at sikre at sælger og køber gennemfører handlen under ordnede og velovervejede forhold.

Baggrund:

Salg af hundehvalpe på markeder og udstillinger skaber baggrund for uovervejede impuls køb. Uetableret handel med hundehvalpe, herunder importerede hundehvalpe udgør et stort problem. Der sælges uspecificerede blandingshunde, for tidligt fravænnede hundehvalpe, usunde og syge hvalpe.

Avls restriktioner for den uetablerede hundeverden

Forslag:

Privatpersoner som ønsker at lave et kuld hvalpe eller 2 skal lade sig registrere f.eks. hos Dansk hunderegister eller et evt. dyrekorps og give oplysninger om forældredyrene, race m.m. Et etisk regelsæt for privat avl bør udarbejdes.

Laves mere end 2 kuld skal samme regler bruges som er gældende i Bekendtgørelsen om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundehoteller. Registrering i Dansk Hunderegister bør kun kunne foretages af dyrlæger eller faglige organisationer (for at undgå omchipning af importerede hunde).

Import af hunde skal ske i samarbejde med fødevarer styrelsen og en dyrlæge der sundheds tjekker, identitets tjekker og registrerer hundene i Dansk Hunderegister ved ankomst til Danmark (for at undgå masse import, syge individer og import af hunde af tvivlsom herkomst fra hvalpe fabrikker).

Visse lande anvender microchip der ikke kan læses af en Europæisk scanner, dyrlægen skal derfor tjekke chippen og evt. omchippe hunden med en EU chip der er læsbar.

Formål:

Målet er at reducere antallet af syge, aggressive og asociale individer ved at sikre sig, at alle der ønsker at opdrætte et kuld hvalpe, bør tilegne sig et minimum af viden for at undgå åbenlyse og kendte avlsmæssige problemer og udfordringer.

Der bør på lige fod med den etablerede hundeverden indføres et etisk regelsæt for opdræt, der som udgangspunkt bør ophæves til lov. Dette regelsæt har til formål at adressere problemer, der er velkendte i forbindelse med opdræt, og har til formål at reducere antallet af hvalpe født med specifikke defekter eller sygdomme.

Begrundelse:

Opdrætterne tvinges til at vise rettidig omhu og ansvarlighed i forbindelse med avl, for derved at minimere antallet af opdrættede hvalpe der fødes med invaliderende fysiske eller psykiske skader, der senere medfører at hunden udvikler sig til et offer for permanent afhængighed af medicinsk eller adfærdsmæssig behandling.

Et sådant regelsæt vil samtidig give højere sikkerhed for købere af en hvalp eller hund, da køber har mulighed for at afklare om opdrætter er bevidst om og følger retningslinier for opdræt, og kan derved selektere i sælgere før vedkommende køber hund. Man bør som forbruger have mulighed for at stille krav til opdrætter for derved at anspore til at der opdrættes med omtanke og kvalitet for øje.

Baggrund:

Opdræt og avl af hunde har i de seneste år tiltrukket sig stor opmærksomhed i medier og hos dyrlæger, netop på baggrund af sygdom og race specifikke problemer. De organiserede kennel klubber og organisationer har igennem de sidste ti år arbejdet ihærdigt på regler og anbefalinger der har til formål at reducere arvelige problemer og udfordringer.

Dette har medført at opdræt i organiserede klubber er meget fokuseret på sundhed og mentalitet til lige stor gavn for købere og hunde. Disse restriktioner har medført sundere hunde og gladere hundeejere. Disse sundhedsmæssige tiltag bevirker dog også at specifikke racer der opnår stor popularitet i befolkningen ikke altid kan følge efterspørgselen, som resultat af dette opdrættes populære racer af hvalpe fabrikker eller behovet opfyldes af importører der uden hensyntagen til sundhed eller mentalitet sælger importer fra typisk østblok landene, udelukkende med profit for øje.

Dette medfører at vi i Danmark importerer syge og adfærdsmæssige problematiske hunde, der siden hen kan indgå i opdræt uden hensyntagen til den pågældende races udvikling i sygdoms øjemed, eller de problemer fremtidige ejere konfronteres med siden hen såsom lave tærskels værdier for aggression eller angst.

EU Passet

EU dom og hundepasset/identifikations dokumentation

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

14. april 2011 ?(1)

»Den veterinære og zootekniske sektor – forordning (EF) nr. 998/2003 – dyresundhedsmæssige betingelser for ikke kommerciel transport af selskabsdyr – beslutning 2003/803/EF – standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og fritter«
I de forenede sager C-42/10, C-45/10 og C-57/10, angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Raad van State (Belgien) ved afgørelser af 14. januar 2010, indgået til Domstolen henholdsvis den 25. og 28. januar 2010, i sagerne:

Vlaamse Dierenartsenvereniging VZW (sagerne C-42/10, C-45/10 og C-57/10)

Marc Janssens (sagerne C-42/10 og C-45/10)

mod

Belgische Staat,

procesdeltager:

Luk Vangheluwe (sag C-42/10),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne D. Šváby (refererende dommer), G. Arestis, J. Malenovský og T. von Danwitz, generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira, på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. februar 2011, efter at der er afgivet indlæg af:

–Vlaamse Dierenartsenvereniging VZW ved advocaat R. Gielen

–den belgiske regering ved J.-C. Halleux, som befuldmægtiget, bistået af avocat J.-F. De Bock

–Europa-Kommissionen ved A. Marcoulli og B. Burggraaf, som befuldmægtigede, og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse, afsagt følgende

Dom

1. Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. , i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 998/2003 af 26. maj 2003 om dyresundhedsmæssige betingelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr og om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF (EUT L 146, s. 1), af Kommissionens beslutning 2003/803/EF af 26. november 2003 om et standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og fritter (EUT L 312, s. 1), og af artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EFT L 204, s. 37), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998 (EFT L 217, s. 18, herefter »direktiv 98/34«).

2. Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med tre sager mellem på den ene side dels Vlaamse Dierenartsenvereniging VZW (herefter »Vlaamse Dierenartsenvereniging«) og M. Janssens (sagerne C-42/10 og C-45/10), dels Vlaamse Dierenartsenvereniging (sag C-57/10), og på den anden side Belgische Staat, om annullation af henholdsvis den kongelige anordning af 21. september 2004 om ændring af den kongelige anordning af 10. februar 1967 om veterinærpolitimæssige bestemmelser vedrørende hundegalskab (Moniteur belge af 24.9.2004, s. 69208, herefter »anordningen af 21. september 2004«) (sag C-42/10), den kongelige anordning af 28. maj 2004 om identifikation og registrering af hunde (Moniteur belge af 7.6.2004, s. 43185, herefter »anordningen af 28. maj 2004«) (sag C-45/10), såvel som kongelige anordning af 5. maj 2004 om modellen og de nærmere regler for udstedelse af pas til katte og fritter, der transporteres inden for Fællesskabet (Moniteur belge af 24.5.2004, s. 40130, herefter »anordningen af 5. maj 2004«) (sag C-57/10).

3. Ved kendelse af 2. marts 2010 har Domstolens præsident besluttet at forene sagerne C-42/10, C-45/10 og C-57/10 med henblik på den skriftlige forhandling, den mundtlige forhandling og dommen på grund af deres konneksitet i henhold til artikel 43 i Domstolens procesreglement.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

Forordning nr. 998/2003 4. Artikel 3 i forordning nr. 998/2003 bestemmer:

»I denne forordning forstås ved: [...]

b) »pas«: ethvert dokument, der gør det muligt tydeligt at identificere selskabsdyret og at kontrollere dets status i forhold til denne forordning, og som skal udarbejdes i overensstemmelse med artikel 17, andet afsnit [...]

5. Forordningens artikel 4, stk. 2, har denne ordlyd:

»Uanset hvilken dyreidentifikationsanordning der anvendes, skal den også omfatte angivelse af oplysninger, som gør det muligt at finde frem til navn og adresse på dyrets ejer.«

6. Forordningens artikel 5 har følgende ordlyd:

»1. De arter af selskabsdyr, der er opført i bilag I, del A og B, skal, medmindre andet er fastsat i artikel 6, i forbindelse med transporten være:

a) identificeret i overensstemmelse med artikel 4, og

b) ledsaget af et pas udfærdiget af en dyrlæge bemyndiget af den kompetente myndighed, hvori det attesteres, at der er foretaget vaccination, i givet fald en revaccination, mod rabies, som er gyldig, i overensstemmelse med anbefalingerne fra det laboratorium, der har fremstillet vaccinen, af det pågældende dyr med en inaktiveret vaccine med mindst en antigen enhed pr. dosis (WHO-standard).

2. Medlemsstaterne kan tillade transport af et dyr, der er opført i bilag I, del A og B, og som er under tre måneder gammelt og uvaccineret, for så vidt dyret ledsages af et pas og siden sin fødsel har befundet sig på det sted, hvor det er født, uden kontakt med vilde dyr, der kan have været udsat for smitte, eller ledsages af sin moder, som det stadig er afhængig af.«

7. Artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 fastsætter:

»Modellerne til de pas, der skal følge med dyr af de arter, der er opført i bilag I, del A og B, og som transporteres, fastsættes efter proceduren i artikel 24, stk. 2.«

8. Bilag I, del A og B, til forordningen omhandler hunde, katte og fritter.

Beslutning 2003/803

9. Beslutning 2003/803 fastsætter i artikel 1 en model til de pas, der skal ledsage selskabsdyr af arterne hund, kat og fritte ved transport mellem medlemsstaterne.

10. Under henvisning til beslutningens artikel 2 bestemmes det i beslutningens bilag I, at standardpassets omslag og første til tredje side skal fremstå i følgende format: (ikke sat ind)

11. Artikel 3 i beslutning 2003/803 bestemmer, at standardpasset skal være i overensstemmelse med de supplerende krav i bilag II.

12. Bilag II, punkt A, nr.1), bestemmer i den henseende:

»Standardpassets format skal være ensartet.«

13. Bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), har følgende ordlyd:

»Standardpassets nummer (ISO-koden for den udstedende medlemsstat efterfulgt af et entydigt nummer) skal være trykt på standardpassets omslag.«

14. Bilag II, punkt C, nr. 4), bestemmer, at størrelsen og formen af »kasserne« i standardpasset, jf. bilag I, kun er vejledende.

Direktiv 98/34

15. Artikel 1 i direktiv 98/34 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

1) »produkt«: alle produkter, der fremstilles industrielt, og alle landbrugsprodukter, herunder også fiskeriprodukter

2) »tjeneste«: enhver tjeneste i informationsområdet, dvs. enhver tjeneste, der normalt ydes mod betaling, og som teleformidles ad elektronisk vej på individuel anmodning fra en tjenestemodtager. [...]

3) »teknisk specifikation«: en specifikation, der indeholdes i et dokument, som fastlægger karakteristika for et produkt, som f.eks. kvalitet, brugsegenskaber, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter for varen vedrørende handelsmæssig betegnelse, terminologi, symboler, prøvning og prøvnings metoder, emballering, mærkning eller etikettering samt procedurer for overensstemmelses vurdering. [...]

4) »andet krav«: et krav, der ikke er en teknisk specifikation, og som pålægges et produkt af bl.a. forbruger eller miljøbeskyttelseshensyn, og som vedrører produktets livscyklus efter

markedsføring, såsom betingelser for anvendelse, genanvendelse, genbrug eller

bortskaffelse, når disse betingelser kan influere betydeligt på sammensætningen af produktet, dets natur eller afsætningen af det. [...]

11)»teknisk forskrift«: en teknisk specifikation eller et andet krav eller en forskrift vedrørende tjenester, herunder de administrative bestemmelser, der gælder herfor, som retligt eller faktisk skal overholdes ved markedsføring, levering eller anvendelse af en tjeneste, eller etablering af en operatør af tjenester i en medlemsstat eller i en væsentlig del af denne stat, samt medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende forbud mod fremstilling, import, markedsføring eller anvendelse af et produkt eller forbud mod levering eller anvendelse af en tjeneste eller mod, at en tjenesteyder etablerer sig, jf. dog artikel 10. [...]

16. Artikel 8 i direktiv 98/34 bestemmer:

»1. Med forbehold af artikel 10 sender medlemsstaterne straks Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift, medmindre der er tale om en almindelig gengivelse af en international eller europæisk standard, i hvilket tilfælde det vil være tilstrækkeligt at oplyse herom. De meddeler ligeledes Kommissionen grundene til, at det er nødvendigt at indføre en sådan teknisk forskrift, medmindre disse grunde allerede fremgår af udkastet. Medlemsstaterne skal i givet fald samtidig fremsende teksten til de love og administrative bestemmelser, der hovedsagelig og direkte ligger til grund, hvis det er nødvendigt at kende den pågældende tekst for at kunne vurdere rækkevidden af udkastet til teknisk forskrift, undtagen hvis den er blevet tilsendt i forbindelse med en tidligere meddelelse.

Medlemsstaterne fremsender en ny meddelelse efter ovennævnte regler, hvis de i udkastet til teknisk forskrift foretager væsentlige ændringer, der fører til en ændring af anvendelsesområdet, en afkorting af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist, en tilføjelse af specifikationer eller krav eller en stramning af disse. [...]

Kommissionen gør straks de andre medlemsstater bekendt med udkastet til teknisk forskrift og alle de dokumenter, den har fået tilsendt. Den kan også forelægge udkastet for det i artikel 5 omhandlede udvalg til udtalelse og eventuelt for det udvalg, der er kompetent på området. [...]

3. Medlemsstaterne sender straks Kommissionen den endelige tekst til en teknisk forskrift. [...]

Nationale bestemmelser

17. Artikel 3, stk. 2, i anordningen af 5. maj 2004 bestemmer:

»Ethvert pas skal have et entydigt nummer. Dette nummer indeholder 13 cifre, nemlig ISO koden for Belgien, BE, efterfulgt af udstederens registreringsnummer på to cifre samt et følgenummer på 9 cifre.«

18. Artikel 2, stk. 2, andet afsnit, i anordningen af 28. maj 2004 bestemmer:

»Beviset for identifikation og indregistrering af hunde, der er identificerede og

indregistrerede før denne anordnings ikrafttræden, føres ved det pas, som er fastsat i

modelform i bilag II til denne anordning, forsynet med den i artikel 19 omhandlede endelige identifikations- og registreringsattest. Modellen for den endelige identifikations- og registreringsattest er fastsat i bilag III til denne anordning.«

19. Formatet for standardpasset på 32 sider for selskabsdyr fastsættes ved en henvisning i artikel 2 til anordningens bilag II. Standardpassets side 2 og 3 har følgende format:

20. Artikel 20 i anordningen af 28. maj 2004 har følgende ordlyd:

»Den endelige identifikations- og registreringsattest består af to selvklæbende mærkater, som påklæbes side 2 og 3 i passet.«

21. Anordningens artikel 21 bestemmer:

»Efter modtagelse af den gule kopi af den midlertidige identifikationsattest, skal centralregisteret indregistrere hundens og dens ejers data og tilsende ejeren en endelig identifikations- og registreringsattest, samt en formular med titlen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« som fastsat i modelform i denne anordnings bilag IV. Straks efter modtagelsen skal ejeren klæbe den endelige identifikations- og registreringsattest ind i passet.«

22. Anordningens artikel 22 bestemmer:

»I tilfælde af overdragelse af en hund, skal den oprindelige ejer udfylde formularen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« og sende den til centralregisteret inden for otte dage. Passet overgives straks til den nye ejer. Centralregisteret sender bevis for ændringen til den nye ejer, samt en formular »Ejerskifte/Ændring af data/Død«. Straks efter modtagelsen skal den nye ejer klæbe den nye endelige identifikations- og registreringsattest ind i passet.«

23. Anordningens artikel 23 bestemmer:

»I de i artikel 6 og 7 omhandlede tilfælde sender den person, der søger dyret identificeret, så snart som muligt og i alle tilfælde inden for otte dage, formularen »Ejerskifte/Ændring af data/Død« samt en meddelelse om det nye identifikationskendetegn til centralregisteret. Centralregisteret tilsender ejeren en ny endelig identifikations- og registreringsattest som bevis for indregistrering under dette nye identifikationskendetegn, samt en formular »Ejerskifte/Ændring af data/Død«.«

24. Artikel 1 i anordningen af 21. september 2004 ændrer artikel 14 i kongelig anordning af 10. februar 1967 om veterinærpolitimæssige bestemmelser vedrørende hundegalskab (Moniteur belge af 25.2.1967, s.1966, herefter »anordningen af 10. februar 1967«), som herefter har følgende ordlyd: »§ 1. En autoriseret dyrlæge, som har foretaget en vaccination, skal udfærdige en attest i overensstemmelse med den model, som er vedlagt denne anordning som bilag.

§2. For hunde, katte og fitter, der har en læselig tatovering, eller bærer en microchip, eller som identificeres på tidspunktet for vaccinationen, skal en autoriseret dyrlæge udfærdige et pas, som, alt efter omstændighederne, er udleveret af en juridisk person, der er autoriseret i henhold til [anordningen af 5. maj 2004], eller af det centrale register til

identifikation af hunde, der er oprettet til gennemførelse af artikel 27 i [anordningen af 28. maj 2004]. Når identifikation og vaccination er gennemført, indfører den autoriserede dyrlæge vaccinationen i det førnævnte pas.

Er der for hunden, katten eller fritten imidlertid allerede udstedt et pas som omhandlet i stk. 1, indfører den autoriserede dyrlæge vaccinationen i passet med de herfor nødvendige oplysninger efter at have kontrolleret dyrets identitet.

§3. Ejerne og indehaverne af dyr, som skal vaccineres, har pligt til at fremvise vaccinationsattesten eller det ovennævnte pas på enhver anmodning fra de i artikel 27 nævnte myndigheder.«

Tvisterne i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-42/10 25. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-42/10, der er indgivet den 5. november 2004 af Vlaamse Dierenartsenvereniging og Marc Janssens, søges anordningen af 21. september 2004 annulleret, i det omfang den i artikel 14 i anordningen af 10. februar 1967, som den ændrer, kræver, at vaccinationer mod hundegalskab skal anføres i et pas for selskabsdyr, der opfylder de krav, som er fastsat ved anordningen af 5. maj 2004 eller ved anordningen af 28. maj 2004.

26. Sagsøgerne i hovedsagen gør i denne henseende gældende, at anordningen af 21. september 2004 tilsidesætter principperne om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser og personer, samt princippet om fri konkurrence, idet den giver Belgische Vereniging voor Identificatie en Registratie van Honden (herefter »BVI RH«) et monopol og ligeledes tilsidesætter forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803.

27. Vedrørende dette sidste anbringende har disse sagsøgere anført, at anordningen af 21. september 2004 hindrer optegnelse af vaccinationer på et udenlandsk pas for selskabsdyr eller på det pas for selskabsdyr, som Vlaamse Dierenartsenvereniging udsteder. De gør ligeledes gældende, at der ikke burde være henvist til anordningerne af 5. og 28. maj 2004, idet disse indeholder yderligere krav i forhold til dem, som er foreskrevet ved passet for selskabsdyr som fastsat ved forordning nr. 998/2003.

Disse anordninger forbinder bl.a. passet med et krav om indregistrering og sporing. Det i forordningen omhandlede pas har imidlertid en rent sundhedsmæssig funktion. Derudover har en sådan tilføjelse aldrig været en del af EU-lovgivers hensigter, da identifikation af dyret kun er nødvendigt til det formål at forbinde det med sundhedsattesten. I øvrigt er det ikke tilladt, som foreskrevet ved anordningen af 28. maj 2004, for tredjemand at påklister mærkater på et sundhedsmæssigt dokument.

Hvad angår anordningen af 5. maj 2004 indfører denne et krav, der ikke er foreskrevet på EU-plan, idet den foreskriver, at de i Belgien udstedte pas skal indeholde et entydigt nummer med 13 cifre.

28. Sagsøgte i hovedsagen har heroverfor gjort gældende, at det i forordning nr. 998/2003 omhandlede pas først og fremmest er et identifikationsdokument, og at det er fuldstændig rationelt, at sagsøgte har truffet foranstaltninger til at sikre en sammenhængende og ensartet politik, der gør et enkelt dokument, der i Belgien tjener som identifikations- og

registreringsdokument, og som ved transport inden for Fællesskabet

tjener som sundheds- og identifikationsdokument, obligatorisk. Hvad angår den påståede monopolstatus for BVIRH gør sagsøgte gældende, at denne forening ikke er den eneste forening, der anerkendes af staten.

29. Det er under disse omstændigheder, at Raad van State har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning for pas til katte og fritter [...] henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i [...] beslutning [2003/803], men [...] også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre?

2. Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr.998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning også anvender modellen for det europæiske pas til selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved tillader, at tredjemand kan påføre ændringer i identifikationen af dyret og dets ejer ved hjælp af identifikationsklæbemærker, der påsættes i afsnittene I-III i et af en autoriseret dyrlæge attesteret europæisk pas for selskabsdyr, hvorved tidligere identifikationsdata overklæbes?» Sag C-45/10

30. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-45/10, der er indgivet den 30. juli 2004 af Vlaamse Dierenartsenvereniging og Marc Janssens, søges anordningen af 28. maj 2004 annulleret.

31. Sagsøgerne i hovedsagen anfører i den henseende for det første, at denne anordning skaber en monopolstilling til fordel for BVIRH for så vidt angår udstedelsen af hundepas, hvilket forhindrer dyrlægerne i at få trykt deres pas for selskabsdyr i en anden medlemsstat end Belgien. Anordningen vil ligeledes kunne være en kilde til svig, og den skaber en forskelsbehandling ved at sammenkoble identifikationen af hunde i det i hovedsagen omhandlede pas med en registrerings- og sporingspligt, selv om denne pligt ikke findes for katte og fritter, og det selv om EU-retten behandler disse dyrearter ens. Derudover pålægger EU-retten ved sin direkte virkning Vlaamse Dierenartsenvereniging at tage alle nødvendige forholdsregler, for at dens medlemmer kan overholde denne lovgivning, og dette har ligeledes til følge, at anordningen af 28. maj 2004 ikke kan finde anvendelse. Sagsøgerne gør endvidere gældende, at anvendelsen af selvklæbende mærkater er i strid med formålet med beslutning 2003/803, som er at gøre det muligt for de kompetente myndigheder at gennemføre en forenklet kontrol.

Endelig anføres det, at den pågældende medlemsstat ikke kan påberåbe sig subsidiaritetsprincippet.

32. Sagsøgerne i hovedsagen gør i øvrigt gældende, at bestemmelserne i anordningen af 28. maj 2004, der anvender det i beslutning 2003/803 foreskrevne standardpas for selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, som foreskriver påklstring

af selvkøbende mærkater på passet for identifikation af ejeren og dyret, og som afviger fra

dette standardpas for så vidt angår den foreskrevne plads til anførsel af en ny ejers data, udgør tekniske forskrifter som omhandlet i direktiv 98/34, som i henhold til direktivets artikel 8 skulle have været meddelt Kommissionen før deres vedtagelse. I denne henseende anfører sagsøgerne, at hundene med tilhørende pas skal anses for varer.

33. Ved dom af 9. januar 2006 (nr.153 336), som afslog en anmodning om udsættelse af anvendelsen af den anfægtede anordning, fandt den forelæggende ret, at den blotte omstændighed, at et bestemt spørgsmål var reguleret af EU-retlige regler med direkte bindende virkning, ikke er til hinder for, at den nationale kompetente myndighed for det omhandlede område fastsætter sine egne, supplerende bestemmelser med henblik på at sikre almenvellet på nationalt niveau, for så vidt angår aspekter, der ikke er omfattet af den Euretlig regulering, eller hvor denne regulering ikke er til hinder for en supplerende national regulering.

Sagsøgte i hovedsagen kunne således ifølge denne ret fastsætte en intern-retlig regulering i det omfang, den ikke hindrer den EU-retlige regulering i at afføde dens fulde virkning. Da hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 indeholder bestemmelser om produktion og fordeling af hundepas til dyrlæger, overskrider anordningen af 28. maj 2004 ikke de rammer, som beslutningen har udstukket. Denne ret fandt ligeledes for så vidt angår påklstringen af selvkøbende mærkater, at hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 forbød påklstring af individuelle data ved selvkøbende mærkater, da denne praksis ikke medførte afvigelser fra det ved beslutning 2003/803 foreskrevne standardpas.

34. Idet sagsøgerne i hovedsagen har fastholdt deres anbringender om uforeneligheden af anordningen af 28. maj 2004 med EU-retten, har Raad van State besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning også anvender modellen for det europæiske pas til selskabsdyr som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved tillader, at tredjemand kan påføre ændringer i identifikationen af dyret og dets ejer ved hjælp af identifikationsklæbemærker, der påsættes i afsnittene I-III i et af en autoriseret dyrlæge attesteret europæisk pas for selskabsdyr, hvorved tidligere identifikationsdata overklæbes?

2) Udgør nationale bestemmelser, der også anvender modellen for det europæiske pas for selskabsdyr som omhandlet i [...] beslutning [2003/803] som bevis for identifikation og registrering af hunde, og herved bestemmer, at tredjemand kan indføre ændringer i identifikationen af ejeren og dyret ved påsætning af identifikationsklæbemærker i afsnittene I-III i sådanne pas, tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i [...] direktiv [98/34], som ifølge direktivets artikel 8 skal anmeldes til Kommissionen, inden de vedtages?» Sag C-57/10

35. Ved søgsmålet i hovedsagen i sag C-57/10, der er indgivet den 7. juni 2004 af Vlaamse Dierenartsenvereniging, påstås anordningen af 5. maj 2004 annulleret.

36. Sagsøgeren i hovedsagen har i denne henseende anført, at anordningen tilsidesætter artikel 3, litra g), EF, artikel 30 EF, artikel 81 EF og 82 EF, principperne om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, personer og kapital, forordning nr. 998/2003, beslutning 2003/803 og direktiv 98/34.

37. Anordningen af 5. maj 2004 tilsidesætter dels den direkte virkning, som Unionens forordninger og afgørelser tillægges ved artikel 249 EF, idet den fastlægger metoden til bestemmelse af det entydige nummer for passet for selskabsdyr på en måde, der er mere detaljeret end foreskrevet ved EU-retten, og udgør dels en teknisk forskrift, som i strid med direktiv 98/34 ikke er blevet meddelt Kommissionen.

38. Sagsøgte i hovedsagen har gjort gældende, at de nationale myndigheder ved bestemmelsen af dette entydige nummer råder over en skønsmargen, som bemyndiger dem til at vedtage supplerende beslutninger med det formål at udarbejde en korrekt identifikationsprocedure. Sagsøgte er ligeledes af den opfattelse, at anordningen af 5. maj 2004 ikke henhører under anvendelsesområdet for direktiv 98/34.

39. Ved dom af 9. januar 2006 (nr. 136 163), som afslog en anmodning om udsættelse af anvendelsen af den nævnte anordning, fandt den forelæggende ret, at den blotte omstændighed, at et bestemt spørgsmål var reguleret af EU-retlige regler med direkte bindende virkning, ikke er til hinder for, at den nationale kompetente myndighed for det omhandlede område fastsætter sine egne, supplerende bestemmelser med henblik på at sikre almenvellet på nationalt niveau, for så vidt angår aspekter, der ikke er omfattet af den EU-retlige regulering, eller hvor denne regulering ikke er til hinder for en supplerende national regulering.

Sagsøgte i hovedsagen kunne således ifølge denne ret fastsætte en intern-retlig regulering i det omfang, den ikke hindrer den EU-retlige regulering i at afføde dens fulde virkning. Da hverken forordning nr. 998/2003 eller beslutning 2003/803 indeholder bestemmelser om produktion og fordeling til dyrlæger af pas til hunde, katte og fritter, overskrider den anfægtede anordning ikke de rammer, som beslutningen har udstukket.

40. Idet sagsøgeren i hovedsagen har fastholdt sine anbringender om uforeneligheden af anordningen af 5. maj 2004 med EU-retten, har Raad van State besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i [...] forordning [nr. 998/2003] og artiklerne i og bilagene til [...] beslutning [2003/803] til hinder for, at en national ordning for pas til katte og fritter på den ene side henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i [...] beslutning [2003/803], men [...] også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre?

2) Udgør nationale bestemmelser for pas til katte og fritter, der på den ene side henviser til den model og de supplerende krav, der omhandles i [...] beslutning [2003/803], men på den anden side også kræver, at hvert pas skal være forsynet med et entydigt nummer bestående af 13 cifre, nemlig »BE«, ISO-koden for Belgien, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre tal, tekniske forskrifter som forudsat i artikel 1 i [...] direktiv [98/34], som ifølge direktivets artikel 8 skal anmeldes til Kommissionen, inden de vedtages?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

41. Vlaamse Dierenartsenvereniging, som er sagsøger i de tre hovedsager, har i sine bemærkninger formuleret to supplerende spørgsmål, som den ønsker, at Domstolen ligeledes skal udtale sig om grundet deres betydning.

42. Det bemærkes i denne henseende, at det inden for rammerne af samarbejdet mellem Domstolen og de nationale retter i henhold til artikel 267 TEUF udelukkende tilkommer den nationale ret, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af de konkrete omstændigheder i den sag, der er indbragt for den, at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen (jf. i denne retning dom af 15.10.2009, sag C-138/08, Hochtief og Linde-Kca-Dresden, Sml. I, s. 9889, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).

43. Retten til at bestemme, hvilke spørgsmål der skal forelægges Domstolen, tilkommer således alene den nationale ret, og parterne kan ikke ændre deres indhold (Hochtief og Linde-Kca-Dresden-dommen, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).

44. En ændring af de præjudicielle spørgsmåls indhold eller et svar på de supplerende spørgsmål, der er nævnt af sagsøgeren i hovedsagen i dennes indlæg, ville desuden være i strid med Domstolens opgaver i henhold til artikel 267 TEUF såvel som med Domstolens forpligtelser til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte parter mulighed for at afgive indlæg i henhold til artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, når henses til, at det i henhold til denne bestemmelse kun er forelæggelses afgørelserne, der meddeles de pågældende parter (jf. i denne retning Hochtief og Linde-Kca-Dresden-dommen, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

45. Det følger heraf, at Domstolen ikke kan foretage en analyse af de supplerende spørgsmål, som Vlaamse Dierenartsenvereniging har rejst. Om de første spørgsmål i sag C-42/10 og sag C-57/10

46. Med de første spørgsmål i sag C-42/10 og sag C-57/10 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national ordning som den i hovedsagen omhandlede, der fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer

bestående af de to bogstaver i ISO-koden for Belgien (»BE«), efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre.

47. Det bemærkes i denne henseende, at en forordnings karakter og funktion i det EU-retlige retskildesystem betyder, at dens bestemmelser i almindelighed har umiddelbar virkning i de nationale retsordener, uden at det er nødvendigt for de nationale myndigheder at træffe gennemførelses foranstaltninger eller for EU-lovgiver at vedtage yderligere bestemmelser (dom af 28.10.2010, sag C-367/09, SGS Belgium m.fl., endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

48. Visse forordnings bestemmelser kan dog, selv når der er vedtaget en supplerende gennemførelses beslutning, kræve vedtagelse af nationale gennemførelses foranstaltninger (jf. analogt dom af 11.1.2001, sag C-403/98, Monte Arcosu, Sml. I, s. 103, præmis 26).

49. Dette er klart tilfældet for så vidt angår artikel 5, stk. 1, litra b), i forordning nr. 998/2003, sammenholdt med bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), i beslutning 2003/803.

50. Bortset fra forpligtelsen til at anføre den udstedende medlemsstats ISO-nummer i begyndelsen af den række af cifre, der udgør det entydige nummer, som passet for selskabsdyr skal påføres, indeholder disse bestemmelser i forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 ingen som helst konkrete metoder til fastlæggelsen af dette nummer. De pålægger derfor medlemsstaterne at fastlægge måden, hvorpå dette nummer bestemmes.

51. Det bemærkes, at den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning opfylder de krav om nummereringen af pas, som foreskrives i artikel 5, stk. 1, litra b), i forordning nr. 998/2003, sammenholdt med bilag II, punkt B, nr. 2), litra c), i beslutning 2003/803. Den nationale lovgivning foreskriver således, dels at ethvert pas skal forsynes med et entydigt nummer, dels at de to første cifre af dette nummer skal henvise til ISO-koden for Kongeriget Belgien (»BE«). Den omhandlede nationale lovgivning sikrer ved gennemførelsen af de nævnte EU-retlige bestemmelser og ved i øvrigt at præcisere måden, hvorpå de andre cifre i pasnummeret fastsættes, bestemmelsesernes fulde virkning.

52. Det følger af det ovenfor anførte, at det første spørgsmål i sagerne C-42/10 og C-57/10 skal besvares med, at artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national ordning, som fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer bestående af de to bogstaver i ISO-koden for den omhandlede medlemsstat, efterfulgt af udstederens registreringsnummer

bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre, idet denne sikrer

identifikationsnummerets entydige karakter.

Om det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag C-45/10

53. Med det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag C-45/10 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr for det første ikke kun anvendes som rejседokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for indregistrering af hunde på nationalt plan, og hvor for det andet den måde, hvorpå de oplysninger vedrørende identifikation af ejeren og dyret, der er anført på passet, fremtræder, afviger fra den ved beslutning 2003/803 foreskrevne, og ændring af sidstnævnte foretages ved påklistering af en selvklæbende mærkat med de nye oplysninger oven på de gamle.

54. Hvad for det første angår anvendelsen af passet for selskabsdyr som bevis for identificering og indregistrering af hunde på nationalt plan må det fremhæves, at tvisten omhandler anvendelsen af dette pas til formål, som er sideløbende og forskellige fra dem, der leder EU-retten, nemlig harmoniseringen af de dyresundhedsmæssige betingelser for ikke-kommerciel transport af selskabsdyr inden for Fællesskabet.

55. Det skal i denne henseende bemærkes, at hverken ordlyden af eller ånden i forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 tillader den konklusion, at passet for selskabsdyr udelukkende skal have den ene funktion at opfylde de i EU-retten foreskrevne formål, og at anvendelsen af dette pas på nationalt plan til andre formål derfor er forbudt. Det fremgår derimod af tredje og fjerde betragtning til beslutning 2003/803 og af standardpasset i denne beslutnings bilag, at det omfatter sider, som muliggør indføring af oplysninger, som ikke har tilknytning til de EU-retlige regler. Det foreskriver således anførelse af attester for vaccinationer, som ikke er foreskrevet i henhold til forordning nr. 998/2003, såvel som afsnit vedrørende »klinisk undersøgelse« og »legalisering«, så passene for selskabsdyr også kan anvendes til transport af dyr uden for Unionen.

56. Anvendelsen af dette pas til andre formål end de ved EU-retten foreskrevne er derfor ikke principielt forbudt.

57. Det er imidlertid vigtigt, at denne anvendelse ikke drager hverken den effektive anvendelse af eller de ved forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 forfulgte mål i tvivl. Det er imidlertid hverken blevet påvist eller blot hævdet af parterne i hovedsagen eller af de personer, der er omhandlet i artikel 23 i statuten for Domstolen, som har afgivet indlæg, at anvendelsen af dette pas til identifikation og registrering af hunde på nationalt plan skulle have en sådan virkning.

58. Hvad for det andet angår anførelse af oplysninger vedrørende identifikation af ejeren og dyret, hvis ændring foretages ved påklistering af en selvklæbende mærkat med nye oplysninger oven på de gamle, må det fastslås, at en lovgivning som den i hovedsagen omtvistede har til virkning at oprette et pas for selskabsdyr, som fremtræder anderledes

end det standardpas, som er foreskrevet ved beslutning 2003/803.

59. Således foreskriver bilag I til beslutning 2003/803, at den første side i standardpasset skal indeholde tre felter, hvor identitet og adresse for tre på hinanden følgende ejere kan anføres, mens den i hovedsagen omtvistede lovgivning foreskriver, at den første side i passet for selskabsdyr kun indeholder et felt, hvorpå de selvklæbende mærkater successivt skal påklistres, når dyrets ejers adresse eller identitet ændres.

60. Det må i den henseende bemærkes, at Kommissionens afgørelser i henhold til artikel 288, stk. 4, TEUF er bindende i alle enkeltheder for enhver medlemsstat, som de rettes til.

61. Det fremgår ydermere af selve formålet med beslutning 2003/803, af standardpasset, som fremgår af beslutningens bilag I, og af beslutningens bilag II, punkt A, nr. 1), som anfører, at »[s]tandardpassets format skal være ensartet«, at beslutningens formål er at fastsætte et dokument, der er ensartet, uanset hvilken medlemsstat der udsteder dette, hvis format og indhold pålægges medlemsstaterne, med forbehold for mindre tilpasninger som foreskrevet udtømmende i beslutningens bilag II, punkt C, nr. 4).

62. En lovgivning som den i hovedsagen omtvistede, der fastsætter et format for den første side i passet for selskabsdyr, hvor der kun forekommer et felt til anførsel af dyrets første ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklipping af selvklæbende mærkater, tilsidesætter kravet om et ensartet format som fastsat ved standardpasset, der bl.a. kræver, at den første side af passet for selskabsdyr indeholder felter, hvori identitet og adresse for tre på hinanden følgende ejere af dyret kan anføres.

63. I øvrigt forhindrer påklippingen af selvklæbende mærkater oven på hinanden, således som Kommissionen har anført under retsmødet, en identifikation af dyrets successive ejere, selv om en sådan identifikation er afgørende inden for det sundhedsmæssige område, og forordning nr. 998/2003 og beslutning 2003/803 netop fastsætter bestemmelser inden for dette område.

64. Anvendelse af selvklæbende mærkater som de i den i hovedsagen omtvistede lovgivning foreskrevne, som medfører en ændring af det format, som standardpasset har fastsat, har ligeledes til virkning at hindre overdragelse af selskabsdyr uden for oprindelsesmedlemsstaten, idet der under disse omstændigheder kræves udstedelse af et nyt pas i bestemmelsesmedlemsstaten.

65. På baggrund af det foregående skal det andet spørgsmål i sag C-42/10 og det første spørgsmål i sag 45/10 besvares med, at artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de:

– ikke er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr ikke kun anvendes som rejsedokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for identifikation og indregistrering af hunde på nationalt plan, og
- er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som bestemmer, at der kun er ét felt i passet for selskabsdyr til anførsel af dyrets ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklipping af selvklæbende mærkater.

Om det andet spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10

66. Med det andet spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10 ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om nationale bestemmelser som de i den belgiske lovgivning fastsatte om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvklæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, skal anses for tekniske forskrifter som omhandlet i direktiv 98/34.

67. Det bemærkes i denne henseende, som det fremgår af retsgrundlaget for direktiv 98/34, nemlig Efttraktatens artikel 100 A (efter ændring nu artikel 95 EF), såvel som af anden og fjerde betragtning til direktivet, at EU-retten, som foreskriver en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter og regler vedrørende informationssamfundets tjenester, bidrager til et effektivt indre marked ved bl.a. at sikre varernes frie bevægelighed.

68. I øvrigt har Domstolen haft lejlighed til at præcisere, at kun produkter, hvis værdi kan måles i penge, og som i sig selv kan være genstand for omsætning, henhører under anvendelsesområdet for den frie bevægelighed for varer (jf. i denne retning bl.a. dom af 10.12.1968, sag 7/68, Kommissionen mod Italien, Sml. 1965-1968, s. 541; org.ref.: Rec. s. 617, på s. 626, og af 26.10.2006, sag C-65/05, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 10341, præmis 23-25).

69. Det er ubestridt, at passene for selskabsdyr, idet de er forsynet med et entydigt nummer og identificerer et bestemt dyr, ikke som sådan vil kunne gøres til genstand for forretningsmæssige transaktioner.

70. Det er således udelukket, at disse pas kan kvalificeres som »varer« som omhandlet i Domstolens praksis, og at direktiv 98/34 finder anvendelse på dem. Som følge deraf kan specifikationer som de ved den i hovedsagen omtvistede belgiske lovgivning foreskrevne ikke anses for tekniske specifikationer, der i henhold til direktivets artikel 8 forudgående skal meddeles til Kommissionen, og som de nationale retter i mangel deraf skal undlade at anvende (jf. i denne retning dom af 8.11.2007, sag C-20/05, Schwibbert, Sml. I, s. 9447, præmis 33 og 44 og den deri nævnte retspraksis).

71. Det følger af ovenstående betragtninger, at det andet forelagte spørgsmål i sag C-45/10 og sag C-57/10 skal besvares med, at nationale bestemmelser som dem, der er fastsat i den i hovedsagen omhandlede lovgivning om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvklæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, ikke skal anses for tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i direktiv 98/34, der i henhold til direktivets artikel 8 forud skal meddeles Kommissionen.

Sagsomkostningerne

72. Da sagens behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

1) Artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 998/2003 af 26. maj 2003 om dyresundhedsmæssige betingelser for ikke kommerciel transport af selskabsdyr og om ændring af Rådets direktiv 92/65/EØF og artiklerne i og bilagene til Kommissionens beslutning 2003/803/EF af 26. november 2003 om et standardpas til transport inden for Fællesskabet af hunde, katte og fritter skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national ordning, som fastsætter en nummerering for pas for selskabsdyr, som består af et entydigt nummer bestående af de to bogstaver i ISO-koden for den omhandlede medlemsstat, efterfulgt af udstederens registreringsnummer bestående af to cifre og et følgenummer på ni cifre, idet denne sikrer den entydige karakter af identifikationsnummeret.

2) Artikel 3, litra b), artikel 4, stk. 2, artikel 5 og artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 998/2003 og artiklerne i og bilagene til beslutning 2003/803 skal fortolkes således, at de:
– ikke er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, ifølge hvilken passet for selskabsdyr ikke kun anvendes som rejsedokument i henhold til EU-retten, men ligeledes som bevis for identifikation og indregistrering af hunde på nationalt plan, og
– er til hinder for en lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som bestemmer, at der kun er ét felt i passet for selskabsdyr til anførsel af dyrets ejers identitet og adresse, og hvor senere ændringer foretages ved påklstring af selvklæbende mærkater.

3) Nationale bestemmelser som dem, der er fastsat i den i hovedsagen omhandlede lovgivning om pas for selskabsdyr og dels anvendelsen af disse som bevis for identifikation og indregistrering af hunde, såvel som anvendelsen af selvklæbende mærkater til ændring af identifikationen af ejeren og dyret, dels reglerne om fastsættelse af et entydigt nummer for katte og fritter, skal ikke anses for tekniske forskrifter som omhandlet i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998, der i henhold til direktivets artikel 8 forud skal meddeles Europa-Kommissionen.